

SLUŽBENE NOVINE

FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Godina VIII - Broj 37

Srijeda, 15. augusta/kolovoza
2001. godine
S A R A J E V O

Pretplata za II polugodište 2001.
uključujući i pretplatu za
"Službeni glasnik BiH": KM 100.-

ISSN 1512-7079

VISOKI PREDSTAVNIK ZA BOSNU I HERCEGOVINU

517

Koristeći se ovlaštenjima koja su mi data u članu V. Aneksa 10. (Sporazum o sprovođenju civilnog dijela Mirovnog ugovora) Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, prema kojem je Visoki predstavnik konačni autoritet u zemlji u pogledu tumačenja navedenog Sporazuma o sprovođenju civilnog dijela Mirovnog ugovora; i posebno uzimajući u obzir član II.1. (d) prethodno spomenutog Sporazuma prema kojem Visoki predstavnik "pruža pomoć kada to ocijeni neophodnim, u iznalaženju rješenja za sve probleme koji se javu u vezi sa civilnim sprovođenjem";

Pozivajući se na stav XI.2 Zaključaka sa Konferencije o sprovođenju mira koja je održana u Bonu 9. i 10. decembra 1997. godine, a na kojoj je Vijeće za sprovođenje mira pozdravilo namjeru Visokog predstavnika da upotrijebi svoj konačni autoritet u zemlji u pogledu tumačenja Sporazuma o sprovođenju civilnog dijela mirovnog ugovora kako bi pomogao u iznalaženju rješenja za probleme, kako je prethodno rečeno, "donošenjem obavezujućih odluka, kada procijeni da je to neophodno" u vezi određenih pitanja uključujući (u skladu sa tačkom (c) ovog stava) "mjere u svrhu osiguranja sprovođenja Mirovnog sporazuma na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine i njenih entiteta";

Pozivajući se dalje na stav I.2.a Zaključaka pomenute Konferencije u Bonu prema kojima je uočeno "da je nepristrasno i neovisno pravosuđe" od "suštinskog značaja za vladavinu zakona i pomirenje u Bosni i Hercegovini" da proces imenovanja sudija i tužilaca mora biti temeljen na profesionalnim sposobnostima, da je nužno uspostavljanje ustanova za edukaciju sudija i tužilaca, i da je kontrola pravosudnog sistema element od suštinskog značaja za pomenuti proces;

Imajući u vidu stav II.2 Aneksa Deklaracije Vijeća za implementaciju mira (Madrid, 16. decembar 1998. godine) u kojem se "naglašava važnost pojačanih napora u sprovođenju pravosudne reforme, koje koordinira Visoki predstavnik, kako bi se pružila podrška naporima organa vlasti u Bosni i Hercegovini" i "apelira na Visokog predstavnika da dalje razvija sveobuhvatni strateški plan reforme pravosuđa, kojim se utvrđuju kratkoročni i dugoročniji prioriteti, u dogovoru sa tim organima, Vijećem Evrope, OSCE-om, UNMIBH-om i drugim organizacijama";

Rukovodeći se stavom 2. i stavom 3. moje Odluke o osnivanju Nezavisne pravosudne komisije od 14.marta 2001. godine ("Službeni glasnik BiH", broj 10/01, "Službene novine Federacije BiH", broj 14/01, "Službeni glasnik Republike Srpske", broj 17/01) u kojima se navodi da će "Mandat Nezavisne pravosudne komisije uključiti pitanja koja se odnose na unapređenje vladavine zakona i reformu pravosuđa. Odgovornosti Nezavisne pravosudne komisije će biti u skladu sa ovim mandatom i obuhvatiće: (...) - vođenje i koordiniranje reformi koje utiču na sudstvo, tužilaštva, stručna udruženja i srodne strukture, postupke ili institucije, uključujući pružanje pomoći ili potpore u procesu razvoja novih pravnih propisa" Dalje "u izvršavanju svog mandata i odgovornosti, Nezavisna pravosudna komisija će imati sljedeća ovlaštenja: (...) - da predlaže Visokom predstavniku da koristi svoja ovlaštenja prema Daytonskom mirovnom sporazumu ili uslovima za njegovo sprovođenje";

Shvatajući da je potpuno neovisan i nepristrasan sudski i tužilački sistem neophodan da bi se osigurala vladavina zakona u oblasti krivičnog, građanskog i privrednog prava i da bi se zagarrantovao napredak u oblasti ljudskih prava i sloboda i pomirenja u Bosni i Hercegovini;

Razmatrajući Zakon o sudijskoj i tužilačkoj funkciji u Federaciji Bosne i Hercegovine od 17. maja 2000. godine ("Službene novine Federacije BiH" br. 22/00 i 20/01);

Uočavajući da određeni organi izvršne vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine odbijaju da djeluju u okviru uspostavljenog pravnog sistema i ne ispunjavaju svoje zakonske obaveze u skladu sa gore pomenutim zakonom i tako onemogućavaju napore pravosudne reforme i efikasno ostvarivanje pravde;

Uočavajući da se sudijsko i tužilačko imenovanje, disciplinski postupci i postupci smjenjivanja moraju vršiti u skladu sa objektivnim kriterijima koji su utemeljeni na stručnim kvalifikacijama i transparentnim postupcima kako bi se osiguralo pravosuđe koje je zaštitnik vladavine zakona u Federaciji Bosne i Hercegovine;

Imajući na umu da masovni, istovremeni prestanak mandata sudijama i tužiocima izaziva značajni poremećaj u ostvarivanju pravde na efikasan i ispravan način;

U cilju garantiranja stručnog, efikasnog i nepristrasnog odabira, imenovanja, disciplinskog postupka i postupka smjenjivanja sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine;

Razmotrivši i imajući u vidu sve gore navedeno, ovim donosim sljedeću

ODLUKU

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDIJSKOJ I TUŽILAČKOJ FUNKCIJI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE, KOJI JE PRILOŽEN UZ OVU ODLUKU I ČINI NJEN SASTAVNI DIO, STUPA NA SNAGU KAO ZAKON FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE NA DAN 3. AUGUSTA 2001. GODINE

Član 1.

U članu 4., iza prve rečenice stava 2. Zakona o sudijskoj i tužilačkoj funkciji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/00 i 20/01) (u daljem tekstu: Zakon) dodaje se sljedeća rečenica: "Izuzetno, profesori pravnih fakulteta u Bosni i Hercegovini iz oblasti ustavnog prava, krivičnog prava ili procesnog krivičnog prava, građanskog prava ili građanskog procesnog prava, upravnog prava, privrednog prava ili porodičnog prava mogu biti imenovani za sudije Ustavnog suda Federacije bez položenog pravosudnog ispita."

Član 2.

U članu 5. stav 4. iza riječi: "kantonalna komisija te preporuke dostavlja" brišu se riječi: "nadležnom kantonalnom ministarstvu pravde", a dodaju se riječi: "odgovarajućem tijelu utvrđenom u skladu sa ovim zakonom."

Član 3.

U članu 9. iza stava 2. dodaje se sljedeći stav 3. koji glasi:

"Komisije i tijela koja vrše imenovanje će osigurati da sva slobodna mjesta u komisijama budu popunjena prije isteka mandata svakog od članova komisije u skladu sa postupcima utvrđenim pravilnikom nadležne komisije."

Član 4.

U članu 16. stav 4. iza riječi: "potreba sudova i tužilaštava.", dodaju se sljedeće rečenice koje glase: "Nakon toga, sva nova slobodna mjesta moraju biti oglašena najmanje 160 (stotinušezdeset) dana prije datuma isteka mandata sudije ili tužioca koji vrši tu funkciju. U slučaju iznenadno ili neočekivano slobodnog mjesta sudije ili tužioca, oglas mora biti objavljen u roku od 30 (trideset) dana od dana upražnjenja tog mjesta."

Član 5.

U članu 17. stav 3. riječi: "30 dana" zamjenjuju se riječima: "60 dana."

Član 6.

Član 20. mijenja se i glasi:

"U slučaju imenovanja na federalnom nivou, Federalna komisija (za potrebe ovog člana 20. "Komisija") će pregledati sve primljene prijave po Pravilniku kojim se reguliše predlaganje sudija/tužilaca i kriterijima navedenim u čl. 4. i 18. ovog zakona. Pored toga, Komisija će obaviti pojedinačne usmene intervjuve kandidata u skladu sa postupcima navedenim Pravilnikom kojim se reguliše predlaganje sudija/tužilaca.

Kada predlaže kandidate organu koji vrši imenovanje, Komisija je dužna da tom organu dostavi detaljan opis za svakog predloženog kandidata uz kopiju odgovarajućeg prijavnog materijala.

Komisija će predložiti kandidate organu koji vrši imenovanje u skladu sa sljedećim pravilima:

- Za 1 (jedno) slobodno mjesto za istu funkciju, Komisija će predložiti 2 (dva) kandidata;
- Za 2 (dva) ili 3 (tri) slobodna mjesta za istu funkciju, Komisija će predložiti broj kandidata jednak broju slobodnih mjesta plus 1 (jedan);

- Za 4 (četiri) ili 5 (pet) slobodnih mjesta za istu funkciju, Komisija će predložiti broj kandidata jednak broju slobodnih mjesta plus 2 (dva);

- Za više od 5 (pet) ali ne više od 10 (deset) slobodnih mjesta za istu funkciju, Komisija će predložiti broj kandidata jednak broju slobodnih mjesta plus 3 (tri) kandidata;

- Za više od 10 (deset) ali ne više od 20 (dvadeset) slobodnih mjesta, Komisija će predložiti broj kandidata jednak broju slobodnih mjesta plus 4 (četiri) kandidata;

- Za više od 20 (dvadeset) slobodnih mjesta za istu funkciju, Komisija će predložiti broj kandidata jednak broju slobodnih mjesta plus 6 (šest) kandidata;

Komisija nije obavezna postupati po članu 20. stav 3. samo pod uslovima:

- (i) ako ne postoji dovoljan broj prijavljenih kandidata da se zadovolje zahtjevi iz člana 20. stava 3. ili

- (ii) ako Komisija, nakon što je razmotrila sve prijavljene kandidate za slobodno mjesto, utvrdi da postoji nedovoljan broj prijavljenih kandidata koji zadovoljavaju kriterije navedene u čl. 4. i 18. ovog zakona,

- (iii) primjena tačke (i) ili tačke (ii) ovog stava od strane Komisije neće predstavljati razlog za organ koji vrši imenovanje da uspori ili prekine postupak imenovanja.

Ukoliko Komisija ne predloži broj kandidata kako je propisano stavom 3. ovog člana, dostavit će organu koji vrši imenovanje detaljne razloge u vezi s tim u pismenoj formi.

Organu koji vrši imenovanje će se predložiti kandidati po redoslijedu prvenstva pri izboru, tako da će se kao prvi kandidat predložiti prvi izbor Komisije, kao drugi kandidat će se predložiti drugi izbor Komisije i tim redom do kraja liste.

Za imenovanja sudija i tužilaca na kantonalnom i općinskom nivou, nadležna kantonalna komisija će primijeniti isti postupak, s tim da će kantonalna komisija prijedlog kandidata i njihov redoslijed utvrditi zajedno sa nadležnom Federalnom komisijom.

Komisija će preporučenom poštom poslati listu predloženih kandidata nadležnom organu koji vrši imenovanje."

Član 7.

Dodaje se novi član 20a. koji glasi:

"U slučaju predlaganja i imenovanja tužilaca, primijenjivat će se sljedeći postupak:

Organ koji vrši imenovanje će biti:

- Predsjednik Federacije uz saglasnost potpredsjednika Federacije, za imenovanja na federalnom nivou;

- Predsjednik kantona uz saglasnost potpredsjednika kantona, za imenovanja na kantonalnom i općinskom nivou za kantone sa specijalnim režimom (Srednjo-bosanski i Hercegovачko-neretvanski), kao i za teritoriju grada Mostara;

- Predsjednik odgovarajućeg kantona, za ostala kantonalna i općinska imenovanja.

Nakon što od Komisije primi listu predloženih kandidata, organ koji vrši imenovanje treba da u roku od 20 (dvadeset) dana imenuje kandidate sa te liste.

Organ koji vrši imenovanje treba da imenuje kandidate po redoslijedu kako su poredani na listi predloženih kandidata. U slučaju da izmijeni redoslijed, organ koji vrši imenovanje će detaljno u pismenoj formi, obrazložiti Komisiji svoje razloge za svakog kandidata pojedinačno.

U slučaju da organ koji vrši imenovanje ne imenuje nikoga od predloženih kandidata sa liste koju je dostavila nadležna Komisija u roku od 20 (dvadeset) dana od dana prijema liste, smatraće se da su kandidati, čiji broj odgovara broju slobodnih mjesta, imenovani od strane organa nadležnog za imenovanje po redoslijedu sa liste Komisije.

U slučaju da organ koji vrši imenovanje imenuje manji broj predloženih kandidata od broja slobodnih mjesta u roku od 20 (dvadeset) dana od dana prijema te liste, broj predloženih kandidata jednak broju preostalih slobodnih mjesta će se smatrati imenovanim na tu funkciju prema listi kandidata od strane organa nadležnog da vrši imenovanje, uzimajući prvo-rangiranog preostalog kandidata sa liste i tako redom dok se ne popune slobodna mjesta.

Sva imenovanja iz člana 20a., bilo da su izvršena od strane organa koji vrši imenovanje ili da se u skladu sa ovim zakonom smatraju izvršenim od strane organa koji vrši imenovanje, stupiće na snagu odmah, a Komisija će, što je moguće prije, obezbjediti objavljivanje imenovanja u odgovarajućim službenim novinama.

Organ koji vrši imenovanje može odbiti da imenuje kandidata sa liste predloženih kandidata jedino u slučaju da taj kandidat ne ispunjava minimalne uslove propisane u članu 4. ovog zakona za mjesto za koje je on/ona predložen/a. U tom slučaju, organ koji vrši imenovanje će obavijestiti nadležnu Komisiju, ali ne kasnije od 10 (deset) dana od prijema liste predloženih kandidata, navodeći specifične kriterije koje kandidat nije ispunio.

Komisija će onda u periodu od 10 (deset) dana, organu koji vrši imenovanje predložiti drugog kandidata ili dokazati da kandidat ispunjava minimalne uslove propisane zakonom ili će pismenim putem obavijestiti organ koji vrši imenovanje da nema drugog kandidata koji bi mogao biti predložen, navodeći razloge. Organ koji vrši imenovanje će imati period od 20 (dvadeset) dana od prijema odgovora od strane Komisije u kojem treba da imenuje kandidate na upražnjena mjesta, a u skladu sa postupkom uređenim članom 20a. stav 3. do stava 7.

Odredba člana 20a. će se primjenjivati na sva predlaganja kandidata koja su u toku na dan stupanja na snagu ovog zakona. U slučaju da je nadležna Komisija već poslala listu predloženih kandidata nadležnom organu koji vrši imenovanje, rok naveden u članu 20a. stav 3. će početi teći od dana stupanja na snagu ovog zakona."

Član 8.

Dodaje se novi član 20b. koji glasi:

"U slučajevima koji se odnose na predlaganje i imenovanje sudija, primijenit će se sljedeći postupak:

Komisija će poslati listu predloženih kandidata organu koji vrši imenovanje sudija, a koji je određen Ustavom Federacije BiH. Organ za imenovanje treba da imenuje kandidate po redoslijedu kako su poredani na toj listi. U slučaju da ne prati redoslijed Komisije, organ koji vrši imenovanje će, u pismenoj formi i detaljno, dostaviti Komisiji konkretne razloge za svakog kandidata pojedinačno.

Organ koji vrši imenovanje može odbiti da imenuje kandidata sa liste predloženih kandidata jedino u slučaju da taj kandidat ne ispunjava minimalne uslove propisane u članu 4. ovog zakona, za mjesto za koje je on/ona predložen/a. U tom slučaju, organ koji vrši imenovanje će obavijestiti nadležnu Komisiju, ali ne kasnije od 10 (deset) dana od prijema liste predloženih kandidata, navodeći specifične kriterije koje kandidat nije ispunio.

Komisija će onda u periodu od 10 (deset) dana organu koji vrši imenovanje predložiti drugog kandidata ili će dokazati da kandidat ispunjava minimalne uslove propisane zakonom ili pismenim putem obavijestiti organ koji vrši imenovanje da nema drugog odgovarajućeg kandidata koji bi mogao biti predložen, navodeći razloge.

Odredbu člana 20b. će se primjenjivati na predlaganja kandidata koja su u toku na dan stupanja na snagu ovog zakona."

Član 9.

Dodaje se novi član 20c. koji glasi:

"Kandidat se ne može imenovati na funkciju sudije ili tužioca ukoliko ga Komisija nije predložila za tu funkciju.

Kandidat će biti obaviješten da li ga je Komisija predložila ili ne za imenovanje."

Član 10.

Član 21. se mijenja i glasi:

"U roku od 90 (devedeset) dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, sve Federalne i kantonalne komisije će, u okviru svoje nadležnosti, izdati posebne potvrde svim sudijama i tužiocima na funkciji navodeći datum isteka mandata svakog pojedinog sudije ili tužioca, i navodeći na jasan i nedvosmislen način da obavljanje funkcije sudije, tužioca ili člana Komisije (gdje je to primjenjivo) nakon isteka njihovog mandata predstavlja povredu zakona.

Nakon toga, u vrijeme imenovanja bilo kojeg tužioca u skladu sa ovim Zakonom, nadležna Federalna ili kantonalna komisija koja je uključena u proces imenovanja mora dostaviti imenovanom posebnu potvrdu u kojoj je naveden datum kada mu ističe mandat."

Član 11.

Dodaje se član 21a. koji glasi:

"Nadležna Federalna ili kantonalna komisija će, u roku koji nije kraći od 180 (stotinu osamdeset) dana prije isteka mandata bilo kojeg sudije, tužioca ili člana komisije, izdati obavještenje tom sudiji, tužiocu ili članu komisije informišući ga o predstojećem isteku njegovog/njenog mandata i navodeći na jasan i nedvosmislen način da obavljanje funkcije sudije, tužioca ili člana komisije (gdje je to primjenjivo) nakon isteka mandata, predstavlja povredu zakona.

U isto vrijeme kada se izdaje obavještenje pomenuto u prethodnom stavu, Federalna ili kantonalna komisija će poslati kopiju obavještenja o isteku mandata, navedenog u prethodnom stavu, nadležnom Federalnom ili kantonalnom ministarstvu pravde, nadležnom sudu ili tužilaštvu i svakom drugom nadležnom organu koji vrši imenovanje u skladu sa ovim zakonom, kako bi oni mogli pravilno izvršiti svoje obaveze navedene u čl. 6., 7., 8., 9. i 16. ovog zakona.

U slučaju da mandat sudije, tužioca ili člana komisije ističe u roku od 180 (stotinu osamdeset) dana ili kraćem roku nakon što je izvršena provjera u skladu sa stavom 1. člana 21., nadležna Federalna ili kantonalna komisija mora takođe poslati "obavijest o isteku mandata u roku od 180 (stotinu osamdeset) dana" nadležnom Federalnom ili kantonalnom ministarstvu pravde, nadležnom sudu ili tužilaštvu i svakom drugom nadležnom organu koji vrši imenovanje u skladu sa ovim zakonom, kako bi oni mogli bez odlaganja izvršiti svoje dužnosti navedene u čl. 6., 7., 8., 9. i 16. ovog zakona."

Član 12.

Član 22. mijenja se i glasi:

"Prije pokretanja postupka za smjenjivanje sudije ili tužioca, organ ovlašten odgovarajućim zakonom za pokretanje toga postupka će zatražiti mišljenje od Federalne komisije.

Organ koji zahtijeva mišljenje po ovom članu, će dostaviti Federalnoj komisiji navod(e) koji čine osnovu postupka za smjenjivanje, te će priložiti sve dokaze, uključujući isprave i izvještaje svjedoka kojima se dokazuju ti navodi.

Nadležna kantonalna komisija će razmatrati i glasati sa Federalnom komisijom u slučajevima koji se odnose na postupke smjenjivanja sudija i tužilaca na općinskim i kantonalnim nivoima.

Niti jedan postupak smjenjivanja se neće pokrenuti protiv sudije ili tužioca ukoliko Federalna komisija prethodno ne da mišljenje u kojem će navesti da postoji dovoljna činjenična i pravna osnova za pokretanje postupka smjenjivanja sudije ili tužioca, a koji će se onda voditi u skladu sa odgovarajućim zakonom.

Mišljenje Federalne komisije neće biti predmetom preispitivanja u bilo kojem sudskom ili upravnom postupku."

Član 13.

Član 27. mijenja se i glasi:

"Organ koji je po zakonu ovlašten da udalji sudiju ili tužioca od vršenja funkcije tražiće mišljenje od Federalne komisije u pogledu postojanja dovoljnih činjeničnih i pravnih osnova za udaljenje u roku od 5 (pet) dana nakon udaljenja sudije ili tužioca od vršenja njegove funkcije.

Organ koji zahtijeva mišljenje u skladu sa ovim članom će dostaviti Federalnoj komisiji navod(e) koji čini(e) osnovu za udaljenje i priložiti sve dokaze uključujući isprave i izjave svjedoka kojima se dokazuju ti navodi.

Ukoliko se ne zatraži mišljenje i ne podnese dokumentacija kako se zahtijeva prema stavu 1. i stavu 2. ovog člana, to će imati za posljedicu da se udaljenje od vršenja funkcije automatski opoziva, i sudija ili tužilac koji su bili udaljeni odmah vraćaju na izvršenje svoje funkcije.

Ukoliko Federalna komisija zaključi da nema dovoljno činjeničnih i pravnih osnova za udaljenje sudije ili tužioca, sudija ili tužilac će odmah po nalogu Federalne Komisije biti vraćen da obavlja svoju funkciju.

Mišljenje Federalne komisije neće biti predmetom preispitivanja u bilo kojem sudskom ili upravnom postupku.

Sudija i tužilac neće biti udaljeni od vršenja funkcije za period duži od 180 (stotinuosamdeset) dana od dana udaljenja od vršenja funkcije, ako se u tom roku ne pokrene postupak smjenjivanja. Ukoliko udaljenje bude trajalo duže od 180 (stotinuosamdeset) dana bez pokretanja postupka za smjenjivanje, udaljenje će se po nalogu Federalne komisije poništiti.

Nadležna kantonalna komisija će razmotriti i glasati sa Federalnom komisijom u slučajevima postupaka udaljenja od vršenja funkcije koji se vode protiv sudija ili tužilaca na općinskim i kantonalnim nivoima.

U slučaju da je u toku udaljenje sudije ili tužioca od vršenja funkcije, organ koji je izvršio udaljenje, mora se pridržavati postupka koji je utvrđen u st. 1. do 7. ovog člana koji se odnosi na udaljenje tog sudije ili tužioca. Rokovi utvrđeni u stavu 1. ovog člana će početi da teku 5 (pet) dana od stupanja na snagu ovog zakona".

Član 14.

U članu 74., iza riječi: "odgovarajućom kantonalnom komisijom provodeći" brišu se riječi: "preliminarnu, naknadnu i konačnu provjeru", a dodaju se riječi: "konačnu provjeru."

Član 15.

Ovaj zakon stupa na snagu na dan potpisivanja i biće objavljen bez odlaganja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 113/01
3. augusta 2001. godine
Sarajevo

Visoki predstavnik
Wolfgang Petritsch, s. r.

Koristeći se ovlastima koje su mi date u članku V. Aneksa 10. (Sporazuma o sprovedbi civilnoga dijela Mirovnog ugovora) Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, prema kojemu je Visoki predstavnik konačni autoritet u zemlji u pogledu tumačenja navedenog Sporazuma o sprovedbi civilnoga dijela Mirovnog ugovora; i posebno uzimajući u obzir članak II.1. (d) prethodno spomenutog Sporazuma prema kojemu Visoki predstavnik "pruža pomoć kada to ocijeni potrebnim, u iznalaženju rješenja za sve probleme koji se jave u svezi sa civilnom sprovedbom";

pozivajući se na stavak XI.2. Zaključaka sa Konferencije o sprovedbi mira koja je održana u Bonu 9. i 10. prosinca 1997. godine, a na kojoj je Vijeće za sprovedbu mira pozdravilo namjeru Visokoga predstavnika da upotrijebi svoi konačni

autoritet u zemlji u pogledu tumačenja Sporazuma o sprovedbi civilnoga dijela mirovnog ugovora kako bi pomogao u iznalaženju rješenja za probleme, kako je prethodno rečeno, "donošenjem obvezujućih odluka, kada procijeni da je to neophodno" u svezi sa određenim pitanjima, uključujući (u skladu sa točkom (c) ovog stavka) "mjere u svrhu osiguranja sprovedbe Mirovnoga sporazuma na cijelom području Bosne i Hercegovine i njezinih entiteta";

Pozivajući se dalje na stavak I.2.a Zaključaka spomenute Konferencije u Bonu prema kojima je uočeno "da je nepristrano i neovisno pravosuđe" od "suštinskog značaja za vladavinu zakona i pomirbu u Bosni i Hercegovini", da proces imenovanja sudaca i tužitelja mora biti temeljen na profesionalnim sposobnostima, da je nužno uspostavljanje ustanova za obrazovanje sudaca i tužitelja i da je kontrola pravosudnog sustava element od suštinskog značaja za spomenuti proces;

Imajući u vidu stavak II.2. Aneksa Deklaracije Vijeća za sprovedbu mira (Madrid, 16. prosinca 1998. godine) u kojemu se "naglašava važnost pojačanih napora u sprovedbi pravosudne reforme, koje koordinira Visoki predstavnik, kako bi se pružila podrška naporima organa vlasti u Bosni i Hercegovini" i "apelira na Visokoga predstavnika da dalje razvija sveobuhvatni stratejski plan reforme pravosuđa, kojim se utvrđuju kratkoročni i dugoročniji prioriteti, u dogovoru sa tim organima, Vijećem Europe, OSCE-om, UNMIBH-om i drugim organizacijama";

Rukovodeći se stavkom 2. i stavkom 3. moje Odluke o osnivanju Neovisnog pravosudnog povjerenstva od 14. ožujka 2001. godine ("Službeni glasnik BiH" broj 10/01, "Službene novine Federacije BiH", broj 14/01, "Službeni glasnik Republike Srpske", broj 17/01) u kojima se navodi da će "Mandat Neovisnog pravosudnog povjerenstva uključiti pitanja koja se odnose na unaprijeđenje vladavine zakona i reformu pravosuđa". Odgovornosti Neovisnog pravosudnog povjerenstva bit će u skladu sa ovim mandatom i obuhvatit će: (.....)- vođenje i usklađivanje reformi koje utječu na sudstvo, tužiteljstva, stručne udruge i srodne strukture, postupke ili institucije, uključujući pružanje pomoći ili potpore u procesu razvika novih pravnih propisa". Dalje "u izvršavanju svog mandata i odgovornosti, Neovisno pravosudno povjerenstvo imat će sljedeće ovlasti: (.....) - da predlaže Visokom predstavniku da koristi svoje ovlasti prema Dayton - skome mirovnom sporazumu ili uvjetima za njegovu sprovedbu";

Shvatajući da je potreban potpuno neovisan i nepristran sudski i tužiteljski sustav kako bi se osigurala vladavina zakona u oblasti kaznenog, građanskog i gospodarskog prava i kako bi se zajamčio napredak u oblasti ljudskih prava i sloboda i pomirbe u Bosni i Hercegovini;

Razmatrajući Zakon o sudačkoj i tužiteljskoj funkciji u Federaciji Bosne i Hercegovine od 17. svibnja 2000. godine ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/00 i 20/01);

Uočavajući da određeni organi izvršne vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine odbijaju djelovati u okviru uspostavljenog pravnog sustava i ne ispunjavaju svoje zakonske obveze u skladu sa naprijed navedenim zakonom i tako onemogućuju napore pravosudne reforme i učinkovito ostvarivanje pravde;

Uočavajući da se sudačko i tužiteljsko imenovanje, disciplinski postupci i postupci smjenjivanja moraju vršiti u skladu sa objektivnim kriterijima koji su utemeljeni na stručnim kvalifikacijama i transparentnim postupcima kako bi se osiguralo pravosuđe koje je zaštitnik vladavine zakona u Federaciji Bosne i Hercegovine;

Imajući na umu da masovni, istodobni prestanak mandata sucima i tužiteljima izaziva značajan poremećaj u ostvarivanju pravde na učinkovit i ispravan način;

U cilju jamčenja stručnog, učinkovitog i nepristranog odabira, imenovanja, disciplinskog postupka i postupka smienjivanja sudaca i tužitelja u Federaciji Bosne i Hercegovine;

Razmotrivši i imajući u vidu sve naprijed navedeno, ovim donosim sljedeću

ODLUKU

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDAČKOJ I TUŽITELJSKOJ FUNKCIJI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE, KOJI JE PRILOŽEN UZ OVU ODLUKU I ČINI NJEZIN SASTAVNI DIO, STUPA NA SNAGU KAO ZAKON FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE NA DAN 3. KOLOVOZA 2001. GODINE.

Članak 1.

U članku 4., iza prve rečenice stavka 2. Zakona o sudačkoj i tužiteljskoj funkciji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/00, 20/01) (u daljnjem tekstu: Zakon) dodaje se sljedeća rečenica: "Izuzetno, profesori pravnih fakulteta u Bosni i Hercegovini iz oblasti ustavnog prava, kaznenog prava ili procesnog kaznenog prava, građanskog prava ili građanskog procesnog prava, upravnog prava, gospodarskog prava ili obiteljskog prava mogu biti imenovani za suce Ustavnog suda Federacije bez položenog pravosudnog ispita."

Članak 2.

U članku 5., stavak 4., iza riječi: "kantonarno povjerenstvo te preporuke dostavlja" brišu se riječi: "nadležnom kantonarnom ministarstvu pravde", a dodaju se riječi: "odgovarajućem tijelu sukladno ovom Zakonu."

Članak 3.

U članku 9., iza stavka 2. dodaje se sljedeći novi stavak 3. koji glasi:

"Povjerenstva i tijela koja vrše imenovanje osigurat će da sva slobodna mjesta u Povjerenstvima budu popunjena prije isteka mandata svakog od članova povjerenstva u skladu sa postupcima utvrđenim pravilnikom nadležnog povjerenstva."

Članak 4.

U članku 16., stavak 4., iza riječi: "potreba sudova i tužiteljstava.", dodaju se sljedeće rečenice koje glase: "Nakon toga, sva nova slobodna mjesta moraju biti oglašena najmanje 160 (sto šezdeset) dana prije datuma isteka mandata suca ili tužitelja koji vrše tu funkciju. U slučaju iznenadno ili neočekivano slobodnog mjesta suca ili tužitelja, natječaj mora biti objavljen u roku od 30 (trideset) dana od dana upražnjenja tog mjesta."

Članak 5.

U članku 17., stavak 3. riječi: "30 dana" zamjenjuju se riječima: "60 dana".

Članak 6.

Članak 20. mijenja se i glasi:

"U slučaju imenovanja na federalnoj razini, Federalno Povjerenstvo (za potrebe ovog članka 20. "Povjerenstvo"), pregledat će sve primljene prijave po Pravilniku kojim se regulira predlaganje sudaca/tužilaca i kriterijima navedenim u čl. 4. i 18. ovoga zakona. Pored toga, Povjerenstvo će obaviti pojedinačne usmene razgovore sa kandidatima u skladu sa postupcima navedenim Pravilnikom kojim se regulira predlaganje sudaca/tužilaca.

Kada predlaže kandidate organu koji vrši imenovanje, Povjerenstvo je dužno tom organu dostaviti detaljne podatke za svakog predloženog kandidata uz preslik odgovarajućeg prijavnog materijala.

Povjerenstvo će predložiti kandidate organu koji vrši imenovanje u skladu sa sljedećim pravilima:

- Za 1 (jedno) slobodno mjesto za istu funkciju, Povjerenstvo će predložiti 2 (dva) kandidata;

- Za 2 (dva) ili 3 (tri) slobodna mjesta za istu funkciju, Povjerenstvo će predložiti broj kandidata jednak broju slobodnih mjesta plus 1 (jedan);

- Za 4 (četiri) ili 5 (pet) slobodnih mjesta za istu funkciju, Povjerenstvo će predložiti broj kandidata jednak broju slobodnih mjesta plus 2 (dva);

- Za više od 5 (pet) ali ne više od 10 (deset) slobodnih mjesta za istu funkciju, Povjerenstvo će predložiti broj kandidata jednak broju slobodnih mjesta plus 3 (tri) kandidata;

- Za više od 10 (deset) ali ne više od 20 (dvadeset) slobodnih mjesta, Povjerenstvo će predložiti broj kandidata jednak broju slobodnih mjesta plus 4 (četiri) kandidata;

- Za više od 20 (dvadeset) slobodnih mjesta za istu funkciju, Povjerenstvo će predložiti broj kandidata jednak broju slobodnih mjesta plus 6 (šest) kandidata;

Povjerenstvo nije obvezno postupati po članku 20. stavak 3. samo pod uvjetima:

(i) ako ne postoji dovoljan broj prijavljenih kandidata da se zadovolje zahtjevi iz članka 20. stavka 3. ili

(ii) ako Povjerenstvo, nakon što je razmotrilo sve prijavljene kandidate za slobodno mjesto, utvrdi da postoji nedovoljan broj prijavljenih kandidata koji zadovoljavaju kriterije navedene u čl. 4. i 18. ovog zakona,

(iii) primjena točke (i) ili točke (ii) ovog stavka od strane Povjerenstva neće predstavljati razlog da organ koji vrši imenovanje uspori ili prekine postupak imenovanja.

Ukoliko Povjerenstvo ne predloži broj kandidata kako je propisano stavkom 3. ovoga članka, dostavit će organu koji vrši imenovanje detaljne razloge u svezi s tim u pismenom obliku.

Organu koji vrši imenovanje predložit će se kandidati po redosljedu prvenstva pri izboru, tako da će se kao prvi kandidat predložiti prvi izbor Povjerenstva, kao drugi kandidat predložiti će se drugi izbor Povjerenstva i tim redom do kraja liste.

Za imenovanje sudaca i tužitelja na kantonarnoj i općinskoj razini, nadležno kantonarno Povjerenstvo primijenit će isti postupak, s tim da će kantonarno Povjerenstvo utvrditi prijedlog kandidata i njihov redosljed skupa sa nadležnim Federalnim Povjerenstvom.

Povjerenstvo će preporučenom poštom poslati listu predloženih kandidata nadležnom organu koji vrši imenovanje."

Članak 7.

Dodaje se novi članak 20a. koji glasi:

"U slučaju predlaganja i imenovanja tužitelja, primjenjivat će se sljedeći postupak:

Organ koji vrši imenovanje bit će:

- Predsjednik Federacije uz suglasnost dopredsjednika Federacije, za imenovanja na federalnoj razini;

- Predsjednik kantona uz suglasnost dopredsjednika kantona, za imenovanja na kantonarnoj i općinskoj razini za kantone sa posebnim režimom (Središnjo-bosanski i Hercegovačko-neretvanski), kao i za područje grada Mostara;

- Predsjednik odgovarajućeg kantona, za ostala kantonalna i općinska imenovanja.

Nakon što od Povjerenstva primi listu predloženih kandidata, organ koji vrši imenovanje treba u roku od 20 (dvadeset) dana imenovati kandidate sa te liste.

Organ koji vrši imenovanje treba imenovati kandidate po redosljedu kako su poredani na listi predloženih kandidata. U slučaju da izmijeni redosljed, organ koji vrši imenovanje detaljno će u pismenom obliku obrazložiti Povjerenstvu svoje razloge za svakog kandidata pojedinačno.

U slučaju da organ koji vrši imenovanje ne imenuje nikoga od predloženih kandidata sa liste koju je dostavilo nadležno Povjerenstvo u roku od 20 (dvadeset) dana od dana prijema liste

smatrat će se da su kandidati, čiji broj odgovara broju slobodnih mjesta, imenovani od strane organa nadležnog za imenovanje po redoslijedu sa liste Povjerenstva.

U slučaju da organ koji vrši imenovanje imenuje manji broj predloženih kandidata od broja slobodnih mjesta u roku od 20 (dvadeset) dana od dana prijema te liste, broj predloženih kandidata jednak broju preostalih slobodnih mjesta smatrat će se imenovanima na tu funkciju prema listi kandidata od strane organa nadležnog za vršenje imenovanja, uzimajući prvo-rangiranog preostalog kandidata sa liste i tako redom dok se ne popune slobodna mjesta.

Sva imenovanja iz članka 20a., bilo da su izvršena od strane organa koji vrši imenovanje ili da se u skladu sa ovim zakonom smatraju izvršenima od strane organa koji vrši imenovanje, stupit će na snagu odmah, a Povjerenstvo će, što je moguće prije, osigurati objavljivanje imenovanja u odgovarajućim službenim novinama.

Organ koji vrši imenovanje može odbiti imenovati kandidata sa liste predloženih kandidata jedino u slučaju da taj kandidat ne ispunjava minimalne uvjete propisane u članku 4. ovog zakona za mjesto za koje je on/ona predložen/a. U tom slučaju, organ koji vrši imenovanje obavijestit će nadležno Povjerenstvo ali ne kasnije od 10 (deset) dana od prijema liste predloženih kandidata, navodeći specifične kriterije koje kandidat nije ispunio.

Povjerenstvo će onda u periodu od 10 (deset) dana organu koji vrši imenovanje predložiti drugog kandidata ili dokazati da kandidat ispunjava minimalne uvjete propisane zakonom ili će pismenim putem obavijestiti organ koji vrši imenovanje da nema drugog kandidata koji bi mogao biti predložen, navodeći razloge. Organ koji vrši imenovanje imat će period od 20 (dvadeset) dana od prijema odgovora od strane Povjerenstva u kojem treba imenovati kandidate na upražnjena mjesta, a u skladu sa postupkom uređenim u članku 20a., stavak 3. do stavka 7.

Odredba članka 20a. primjenjivat će se na sva predlaganja kandidata koja su u tijeku na dan stupanja na snagu ovog zakona. U slučaju da je nadležno Povjerenstvo već poslalo listu predloženih kandidata nadležnom organu koji vrši imenovanje, rok naveden u članku 20a., stavak 3. počet će teći od dana stupanja ovog zakona na snagu."

Članak 8.

Dodaje se novi članak 20b. koji glasi:

"U slučajevima koji se odnose na predlaganje i imenovanje sudaca, primijenit će se sljedeći postupak:

Povjerenstvo će poslati listu predloženih kandidata organu koji vrši imenovanje sudaca, a koji je određen Ustavom Federacije BiH. Organ za imenovanje treba imenovati kandidate po redoslijedu kako su poredani na toj listi. U slučaju da ne prati redoslijed Povjerenstva, organ koji vrši imenovanje će, u pismenom obliku i detaljno, dostaviti Povjerenstvu konkretne razloge za svakog kandidata pojedinačno.

Organ koji vrši imenovanje može odbiti imenovati kandidata sa liste predloženih kandidata jedino u slučaju da taj kandidat ne ispunjava minimalne uvjete propisane u članku 4. ovog zakona, za mjesto za koje je on/ona predložen/a. U tom slučaju, organ koji vrši imenovanje obavijestit će nadležno Povjerenstvo ali ne kasnije od 10 (deset) dana od prijema liste predloženih kandidata, navodeći specifične kriterije koje kandidat nije ispunio.

Povjerenstvo će onda u periodu od 10 (deset) dana organu koji vrši imenovanje predložiti drugog kandidata ili će dokazati da taj kandidat ispunjava minimalne uvjete propisane zakonom ili pismenim putem obavijestiti organ koji vrši imenovanje da nema drugog odgovarajućeg kandidata koji bi mogao biti predložen, navodeći razloge.

Odredbe članka 20b. primjenjivat će se na predlaganja kandidata koja su u tijeku na dan stupanja ovog zakona na snagu."

Članak 9.

Dodaje se novi članak 20c. koji glasi:

"Kandidat se ne može imenovati na funkciju suca ili tužitelja ukoliko ga Povjerenstvo nije predložilo za tu funkciju.

Kandidat će biti obaviješten je li ga Povjerenstvo predložilo ili ne za imenovanje."

Članak 10.

Članak 21. mijenja se i glasi:

"U roku od 90 (devedeset) dana od dana stupanja ovog zakona na snagu, sva Federalna i kantonalna povjerenstva će, u okviru svoje nadležnosti, izdat posebne potvrde svim sucima i tužiteljima na funkciji, navodeći datum isteka mandata svakog pojedinog suca ili tužitelja i navodeći na jasan i nedvosmislen način da obavljanje funkcije suca, tužitelja ili člana Povjerenstva (gdje je to primjenjivo) nakon isteka njihovog mandata predstavlja povredu zakona.

Nakon toga, u vrijeme imenovanja bilo kojeg tužitelja u skladu sa ovim zakonom, nadležno Federalno ili kantonalno povjerenstvo uključeno u proces imenovanja mora dostaviti imenovanom posebnu potvrdu u kojoj je naveden datum kada mu istječe mandat."

Članak 11.

Dodaje se članak 21a. koji glasi:

"Nadležno Federalno ili kantonalno Povjerenstvo će, u roku koji nije kraći od 180 (sto osamdeset) dana prije isteka mandata bilo kojeg suca, tužitelja ili člana povjerenstva izdati obavijest tom sucu, tužitelju ili članu povjerenstva, obavješćujući ga o predstojećem isteku njegovog/njezinog mandata i navodeći na jasan i nedvosmislen način da obavljanje funkcije suca, tužitelja ili člana povjerenstva (gdje je to primjenjivo) nakon isteka mandata predstavlja povredu zakona.

U isto vrijeme kada se izdaje obavijest spomenuta u prethodnom stavku, Federalno ili kantonalno Povjerenstvo poslat će preslik obavijesti o isteku mandata navedenog u prethodnom stavku nadležnom Federalnom ili kantonalnom ministarstvu pravde, nadležnom sudu ili tužiteljstvu i svakom drugom nadležnom organu koji vrši imenovanje u skladu sa ovim zakonom, kako bi oni pravilno mogli izvršiti svoje obveze navedene u čl. 6., 7., 8., 9. i 16. ovog zakona.

U slučaju da mandat suca, tužitelja ili člana povjerenstva istječe u roku od 180 (sto osamdeset) dana ili kraćem roku nakon što je izvršena provjera u skladu sa stavkom 1. članka 21., nadležno Federalno ili kantonalno Povjerenstvo mora također poslati "obavijest o isteku mandata u roku od 180 (sto osamdeset) dana" nadležnom Federalnom ili kantonalnom ministarstvu pravosuđa, nadležnom sudu ili tužiteljstvu i svakom drugom nadležnom organu koji vrši imenovanje u skladu sa ovim zakonom, kako bi oni bez odlaganja mogli izvršiti svoje dužnosti navedene u čl. 6., 7., 8., 9. i 16. ovog zakona".

Članak 12.

Članak 22. mijenja se i glasi:

"Prije pokretanja postupka za smjenjivanje suca ili tužitelja, organ ovlašten odgovarajućim zakonom za pokretanje tog postupka zatražit će mišljenje od Federalnog povjerenstva.

Organ koji zahtijeva mišljenje po ovom članku dostavit će Federalnom povjerenstvu navod(e) koji čini(e) osnovu postupka za smjenjivanje, te će priložiti sve dokaze, uključujući isprave i izvaje svjedoka kojima se dokazuju ti navodi.

Nadležno kantonalno Povjerenstvo razmatrat će i glasati sa Federalnim povjerenstvom u slučajevima koji se odnose na postupke smjenjivanja sudaca i tužitelja na općinskim i kantonalnim razinama.

Niti jedan postupak smjenjivanja neće se pokrenuti protiv suca ili tužitelja ukoliko Federalno Povjerenstvo prethodno ne da mišljenje u kojemu će navesti da postoji dovoljna činjenična i pravna osnova za pokretanje postupka smjenjivanja suca ili tužitelja, a koji će se onda voditi u skladu sa odgovarajućim zakonom.

Mišljenje Federalnog povjerenstva neće biti predmetom preispitivanja u bilo kojem sudskom ili upravnom postupku."

Članak 13.

Članak 27. mijenja se i glasi:

"Organ koji je po zakonu ovlašten udaljiti suca ili tužitelja s vršenja funkcije tražit će mišljenje od Federalnog povjerenstva u pogledu postojanja dovoljnih činjeničnih i pravnih osnova za udaljenje u roku od 5 (pet) dana nakon udaljenja suca ili tužitelja s vršenja njegove funkcije.

Organ koji zahtijeva mišljenje u skladu sa ovim člankom dostavit će Federalnom povjerenstvu navod(e) koji čini(e) osnovu za udaljenje i priložiti sve dokaze uključujući isprave i izjave svjedoka kojima se dokazuju ti navodi.

Ukoliko se ne zatraži mišljenje i ne podnese dokumentacija kako se zahtijeva prema st. 1. i 2. ovog članka, to će imati za posljedicu da se udaljenje s vršenja funkcije automatski opoziva, a sudac ili tužitelj koji su bili udaljeni odmah vrata vršenju svoje funkcije.

Ukoliko Federalno povjerenstvo zaključi da nema dovoljno činjeničnih i pravnih osnova za udaljenje suca ili tužitelja, sudac ili tužitelj će odmah po nalogu Federalnog povjerenstva biti vraćen da obavlja svoju funkciju.

Mišljenje Federalnog povjerenstva neće biti predmetom preispitivanja u bilo kojem sudskom ili upravnom postupku.

Sudac i tužitelj neće biti udaljeni s vršenja funkcije za period duži od 180 (sto osamdeset) dana od dana udaljenja s vršenja funkcije, ako se u tom roku ne pokrene postupak smjenjivanja. Ukoliko udaljenje bude trajalo duže od 180 (sto osamdeset) dana bez pokretanja postupka za smjenjivanje, udaljenje će se po nalogu Federalnog povjerenstva poništiti.

Nadležno kantonalno povjerenstvo razmotrit će i glasati sa Federalnim povjerenstvom u slučajevima postupaka udaljenja s vršenja funkcije koji se vode protiv sudaca ili tužitelja na općinskim i kantonalnim razinama.

U slučaju da je u tijeku udaljenje suca ili tužitelja s vršenja funkcije organ koji je izvršio udaljenje, mora se pridržavati postupka koji je utvrđen u st. 1. do 7. ovog članka koji se odnosi na udaljenje tog suca ili tužitelja. Rokovi utvrđeni u stavku 1. ovog članka početi će teći 5 (pet) dana od stupanja ovog zakona na snagu."

Članak 14.

U članku 74., iza riječi: "odgovarajućim kantonalnim povjerenstvom provodeći" brišu se riječi: "preliminarnu, naknadnu i konačnu provjeru", a dodaju se riječi: "konačnu provjeru."

Članak 15.

Ovaj zakon stupa na snagu na dan potpisivanja i bit će objavljen bez odlaganja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 113/01
3. kolovoza 2001. godine
Sarajevo

Visoki predstavnik
Wolfgang Petritsch, v. r.

PARLAMENT FEDERACIJE BIH

518

Na osnovu člana IV.B.7.a) (IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRESTANKU PRIMJENE ZAKONA O PRIVREMENO NAPUŠTENIM NEKRETNINAMA U SVOJINI GRAĐANA

Progllašava se Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prestanku primjene Zakona o privremeno napuštenim nekretninama u svojini građana, koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Predstavničkog doma od 19. juna 2001. godine i na sjednici Doma naroda od 18. jula 2001. godine

Broj 01-548/01
2. augusta 2001. godine
Sarajevo

Predsjednik
Federacije BiH
Karlo Filipović, s. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRESTANKU PRIMJENE ZAKONA O PRIVREMENO NAPUŠTENIM NEKRETNINAMA U SVOJINI GRAĐANA

Član 1.

U Zakonu o prestanku primjene Zakona o privremeno napuštenim nekretninama u svojini građana ("Službene novine Federacije BiH", broj 11/98) u članu 4. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

"Izuzetno, zahtjev za vraćanje nekretnine u posjed može podnijeti i lice koje je bilo u nesmetanom posjedu nekretnine u vrijeme proglašavanja nekretnine napuštenom."

Član 2.

U članu 7. u stavu 1. treći red iza riječi "stan" dodaju se riječi: "ili nekretninu", a iza riječi "godine" riječi: "i nije mu omogućeno useljenje u drugi stan koji zadovoljava uvjete nužnog ili odgovarajućeg smještaja" zamjenjuju se riječima: "i njegove stambene potrebe nisu riješene na drugi način".

U stavu 2. riječi: "nužnog smještaja" zamjenjuju se riječima: "nužnog odnosno odgovarajućeg smještaja" (u daljem tekstu: alternativni smještaj).

Član 3.

U članu 12. u stavu 2. u tački 3. riječi: "da koristi nekretninu sa danom namjeravanog povratka vlasnika" brišu se.

U stavu 3. na kraju teksta briše se tačka i dodaju riječi: "osim ukoliko se ne primjenjuje kraći rok".

Iza stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

"Izuzetno od odredbe stava 3. ovog člana rok za iseljenje bespravnog korisnika ili privremenog korisnika koji nema pravo na nužni smještaj je 15 dana od dana dostavljanja rješenja iz stava 1."

Dosadašnji stav 4. postaje stav 5.

U dosadašnjem stavu 5. koji postaje stav 6. na kraju teksta briše se tačka i dodaju riječi: "uz saglasnost Visokog predstavnika".

Član 4.

U članu 14. u stavu 2. na kraju teksta tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: "ali samo u slučajevima u kojima je nadležni organ odbacio ili odbio zahtjev podnosioca zahtjeva iz formalnih ili materijalnih razloga i u kojima je Komisija tražila obustavu".

Član 5.

U članu 16. iza stava 2. dodaju se novi st. 3., 4. i 5. koji glasi:

"Izuzetno, po službenoj dužnosti ili na osnovu zahtjeva lica koje ima pravni interes u postupku, nadležni organ uprave će donijeti rješenje o prinudnom iseljenju odmah u slučajevima gdje je sadašnji korisnik višestruki korisnik. Protiv rješenja

prinudnom iseljenju dopuštena je žalba, s tim što žalba na odlaze izvršenje istog.

Višestruki korisnik je, između ostalog, sadašnji korisnik koji koristi nepokretnu imovinu i koji:

1. je u posjedu kuće ili koristi stan, u slučajevima kada je kuća odnosno stan dovoljno sačuvan da omogućava osnovne uvjete za život (zaštita od atmosferskih uticaja, vodovodne i sanitarne instalacije do odgovarajućeg nivoa, električnu energiju, grijanje, privatnost i sigurnost imovine); ili
2. ima u posjedu kuću odnosno stan u kojem je živio na dan 30. aprila 1991. godine (u daljem tekstu: dom u kojem je živio 1991. godine); ili kada je član njegovog porodičnog domaćinstva u posjedu njegovog doma u kojem je živio 1991. godine i u slučajevima kada je njegov dom u kojem je živio 1991. godine dovoljno sačuvan da mu omogućava osnovne uvjete za život; ili
3. već mu je nadležni organ osigurao alternativni smještaj; ili
4. ima člana svog porodičnog domaćinstva od 30. aprila 1991. godine koji ima smještaj u istom gradu, općini, odnosno mjestu; ili
5. ima zakonsko pravo da vrati u posjed svoj dom u kojem je živio 1991. godine i dom u kojem je živio 1991. godine je dovoljno sačuvan da mu omogućava osnovne uvjete za život, kao što je to opisano u ovom stavu i omogućeno mu je da bezbjedno i dostojanstveno vrati u posjed svoj dom u kojem je živio 1991. godine.

U slučajevima kada je, u skladu sa ovim zakonom, podnesen zahtjev za povrat nekretnine iz kojeg je iselio višestruki korisnik a rješenje nije doneseno na datum iseljenja, nadležni organ će odmah donijeti rješenje kojim će odlučiti o zahtjevu."

Član 6.

Iza člana 17. dodaju se novi čl. 17a., 17b. i 17c. koji glase:

"Član 17a.

Odredbe ovog zakona odnose se i na nekretnine u svojini građana koje nisu proglašene napuštenim u smislu propisa iz člana 1. ovog zakona ukoliko je vlasnik odnosnu nekretninu napustio prije 04. aprila 1998. godine.

Sve konačne sudske odluke, kojima se nalaže vraćanje nekretnine u posjed vlasniku, izvršavaju se od strane suda.

Započeti sudski postupci za vraćanje nekretnine u posjed vlasniku nastavljaju se dok se novi zahtjevi za vraćanje nekretnine podnose nadležnom organu iz člana 11. ovog zakona.

Član 17b.

Odredbe ovog zakona odnose se i na napuštene nekretnine nad kojima je vlasništvo stečeno nakon 30. aprila 1991. godine na osnovu svakog pravnog prijenosa prava vlasništva (ugovor o zamjeni, prodajni ugovor, darovni ugovor itd.).

U slučaju spora u pogledu zakonitosti prenesenog imovinskog prava, nadležni organ će dostaviti predmet nadležnom sudu, u skladu sa odredbama Zakona o upravnom postupku, kojim se regulišu preliminarna pitanja u cilju odlučivanja po tvrdnji.

Član 17c.

Za sljedeće prekršaje nadležni organ uprave će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 5.000 KM:

1. ako ne naloži ispražnjenje nekretnine u roku od 15 dana, u skladu sa članom 12. stav 4. ovog zakona;
2. ako ne obradi zahtjev za prinudno iseljenje iz razloga što je jedna od strana podnijela žalbu na prethodnu odluku, kao što je to predviđeno članom 13. stav 3. ovog zakona;
3. ako ne preda nekretninu, u skladu sa članom 15. ovog zakona;
4. ako se od nadležnog organa uprave zahtijeva da poduzme mjere protiv višestrukog korisnika, kako je to predviđeno članom 16. stav 3., ili ukoliko ne izda rješenje prema članu 16. stav 5. ovog zakona.

Odgovorno lice u nadležnom organu uprave će se kazniti novčanom kaznom od 200 KM do 1.000 KM za kršenje stava 1. ovog člana.

Osim gore navedenog lica koje je višestruki korisnik kako je to određeno:

1. u članu 16. stav 4. tač. 1. i 2. ovog zakona i koje ne ispoštuje nalog za prinudno iseljenje kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100 KM do 500 KM;
2. u članu 16. stav 4. tač. 3-5. ovog zakona i koje ne ispoštuje nalog za prinudno iseljenje kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 50 KM do 200 KM."

Član 7.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjuje se u skladu sa odlukama Visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu ("Službene novine Federacije BiH", br. 27/99 i 43/99).

Predsjedavajući Doma naroda Parlamenta Federacije BiH prof. dr. Ivo Komšić, s. r.	Zamjenik predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH Ivan Brigić, s. r.
--	---

Na temelju članka IV.B.7.a) (IV)Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRESTANKU PRIMJENE ZAKONA O PRIVREMENO NAPUŠTENIM NEKRETNINAMA U VLASNIŠTVU GRAĐANA

Proglašava se Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prestanku primjene Zakona o privremeno napuštenim nekretninama u vlasništvu građana, koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Zastupničkog doma od 19. lipnja 2001. godine i na sjednici Doma naroda od 18. srpnja 2001. godine.

Broj 01-548/01
2. kolovoza 2001. godine
Sarajevo

Predsjednik
Federacije BiH
Karlo Filipović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRESTANKU PRIMJENE ZAKONA O PRIVREMENO NAPUŠTENIM NEKRETNINAMA U VLASNIŠTVU GRAĐANA

Članak 1.

U Zakonu o prestanku primjene Zakona o privremeno napuštenim nekretninama u vlasništvu građana ("Službene novine Federacije BiH", broj 11/98) u članku 4. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

"Izuzetno, zahtjev za vraćanje nekretnine u posjed može podnijeti i osoba koje je bila u nesmetanom posjedu nekretnine u vrijeme proglašavanja nekretnine napuštenom."

Članak 2.

U članku 7. u stavku 1. treći red iza riječi "stan" dodaju se riječi: "ili nekretninu", a iza riječi "godine" riječi: "i nije mu omogućeno useljenje u drugi stan koji zadovoljava uvjete nužnog ili odgovarajućeg smještaja" zamjenjuju se riječima: "i njegove stambene potrebe nisu riješene na drugi način".

U stavku 2. riječi: "nužnog smještaja" zamjenjuju se riječima: "nužnog odnosno odgovarajućeg smještaja" (u daljnjem tekstu: alternativni smještaj).

Članak 3.

U članku 12. u stavku 2. u točki 3. riječi: "da koristi nekretninu s danom namjeravanog povratka vlasnika" brišu se.

U stavku 3. na kraju teksta briše se točka i dodaju riječi: "osim ukoliko se ne primjenjuje kraći rok".

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

"Izuzetno od odredbe stavka 3. ovog članka rok za iseljenje bespravnog korisnika ili privremenog korisnika koji nema pravo na nužni smještaj je 15 dana od dana dostavljanja rješenja iz stavka 1."

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

U dosadašnjem stavku 5. koji postaje stavak 6. na kraju teksta briše se točka i dodaju riječi: "uz suglasnost Visokog predstavnika".

Članak 4.

U članku 14. u stavku 2. na kraju teksta točka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: "ali samo u slučajevima u kojima je nadležni organ odbacio ili odbio zahtjev podnositelja zahtjeva iz formalnih ili materijalnih razloga i u kojima je Komisija tražila obustavu".

Članak 5.

U članku 16. iza stavka 2. dodaju se novi st. 3., 4. i 5. koji glasi:

"Izuzetno, po službenoj dužnosti ili na temelju zahtjeva osobe koja ima pravni interes u postupku, nadležni organ uprave će donijeti rješenje o prinudnom iseljenju odmah u slučajevima gdje je sadašnji korisnik višestruki korisnik. Protiv rješenja o prinudnom iseljenju dopuštena je žalba, s tim što žalba na odlaže izvršenje istog.

Višestruki korisnik je, između ostalog, sadašnji korisnik koji koristi nepokretnu imovinu i koji:

1. je u posjedu kuće ili koristi stan, u slučajevima kada je kuća odnosno stan dovoljno sačuvan da omogućava osnovne uvjete za život (zaštita od atmosferskih uticaja, vodovodne i sanitarne instalacije do odgovarajuće razine, električnu energiju, grijanje, privatnost i sigurnost imovine); ili
2. ima u posjedu kuću odnosno stan u kojem je živio na dan 30. travnja 1991. godine (u daljnjem tekstu: dom u kojemu je živio 1991. godine); ili kada je član njegovog obiteljskog domaćinstva u posjedu njegovog doma u kojem je živio 1991. godine i u slučajevima kada je njegov dom u kojem je živio 1991. godine dovoljno sačuvan da mu omogućava osnovne uvjete za život; ili
3. već mu je nadležni organ osigurao alternativni smještaj; ili
4. ima člana svog obiteljskog domaćinstva od 30. travnja 1991. godine koji ima smještaj u istom gradu, općini, odnosno mjestu; ili
5. ima zakonsko pravo da vrati u posjed svoj dom u kojem je živio 1991. godine i dom u kojem je živio 1991. godine je dovoljno sačuvan da mu omogućava osnovne uvjete za život, kao što je to opisao u ovom stavku i omogućeno mu je da sigurno i dostojanstveno vrati u posjed svoj dom u kojem je živio 1991. godine.

U slučajevima kada je, sukladno ovom zakonu, podnesen zahtjev za povrat nekretnine iz kojeg je iselio višestruki korisnik a rješenje nije doneseno na datum iseljenja, nadležni organ će odmah donijeti rješenje kojim će odlučiti o zahtjevu."

Članak 6.

Iza članka 17. dodaju se novi čl. 17a., 17b. i 17c. koji glase:

"Članak 17a.

Odredbe ovog zakona odnose se i na nekretnine u vlasništvu građana koje nisu proglašene napuštenim u smislu propisa iz članka 1. ovog zakona ukoliko je vlasnik odnosno nekretninu napustio prije 04. travnja 1998. godine.

Sve konačne sudske odluke, kojima se nalaže vraćanje nekretnine u posjed vlasniku, izvršavaju se od strane suda.

Započeti sudski postupci za vraćanje nekretnine u posjed vlasniku nastavljaju se dok se novi zahtjevi za vraćanje nekretnine podnose nadležnom organu iz članka 11. ovog zakona.

Članak 17b.

Odredbe ovog zakona odnose se i na napuštene nekretnine nad kojima je vlasništvo stečeno nakon 30. travnja 1991. godine na temelju svakog pravnog prijenosa prava vlasništva (ugovor o zamjeni, prodajni ugovor, darovni ugovor itd.).

U slučaju spora u pogledu zakonitosti prenesenog imovinskog prava, nadležni organ će dostaviti predmet nadležnom sudu, sukladno odredbama Zakona o upravnom postupku, kojim se reguliraju preliminarna pitanja u cilju odlučivanja po tvrdnji.

Članak 17c.

Za sljedeće prekršaje nadležni organ uprave će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 5.000 KM:

1. ako ne naloži ispražnjenje nekretnine u roku od 15 dana, sukladno članku 12. stavku 4. ovog zakona;
2. ako ne obradi zahtjev za prinudno iseljenje stoga što je jedna od strana podnijela žalbu na prethodnu odluku, kao što je to predviđeno člankom 13. stavkom 3. ovog zakona;
3. ako ne preda nekretninu, sukladno članku 15. ovog zakona;
4. ako se od nadležnog organa uprave zahtjeva da poduzme mjere protiv višestrukog korisnika, kako je to predviđeno člankom 16. stavkom 3., ili ukoliko ne izda rješenje prema članku 16. stavku 5. ovog zakona.

Odgovorna osoba u nadležnom organu uprave će se kazniti novčanom kaznom od 200 KM do 1.000 KM za kršenje stavka 1. ovog članka.

Osim gore navedenog osoba koja je višestruki korisnik kako je to određeno:

1. u članku 16. stavku 4. toč. 1. i 2. ovog zakona i koje ne ispoštuje nalog za prinudno iseljenje kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100 KM do 500 KM;
2. u članku 16. stavku 4. toč. 3-5. ovog zakona i koje ne ispoštuje nalog za prinudno iseljenje kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 50 KM do 200 KM."

Članak 7.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjuje se sukladno odlukama Visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu ("Službene novine Federacije BiH", br. 27/99 i 43/99).

Predsjedatelj Doma naroda Parlamenta Federacije BiH prof. dr. Ivo Komšić, v. r.	Zamjenik predsjedatelja Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH Ivan Brigić, v. r.
--	---

519

Na osnovu člana IV.B.7.a) (IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSIMA

Proglašava se Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima, koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Predstavničkog doma od 22. juna 2001. godine i na sjednici Doma naroda od 19. juna 2001. godine.

Broj 01-549/01
2. augusta 2001. godine
Sarajevo

Predsjednik
Federacije BiH
Karlo Filipović, s. r.

ZAKON**O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSIMA**

U Zakonu o doprinosima ("Službene novine Federacije BiH", broj 35/98) vrše se sljedeće izmjene i dopune:

Član 1.

Član 11. mijenja se i glasi:

"Obračun i uplatu doprinosa za obveznike doprinosa iz člana 4. Zakona vrši isplatilac plaće i drugih ličnih primanja-rezident Federacije prilikom svake isplate i to:

- a) na plaće, naknade plaća i druga lična primanja zaposlenika po osnovu redovnog rada i izvan redovnog rada, doprinosi se obračunavaju na dan njihove isplate, a plaćaju se u roku od sedam dana od dana kada je isplata izvršena;
- b) na svoju plaću, fizičko lice koje samostalno obavlja privrednu, profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje, koje se bavi zemljoradnjom kao jedinim ili osnovnim zanimanjem, kao i ono koje je zaposleno kod nerezidenta Federacije i ostali obveznici doprinosa dužni su sami obračunavati i plaćati doprinose do 7. u mjesecu za protekli mjesec;
- c) za obveznika koji je na teritoriji Federacije BiH zaposlen kod nerezidenta Federacije, obračun i uplatu doprinosa može vršiti i pravno ili fizičko lice-nerezident Federacije i to do 7. u mjesecu za protekli mjesec.

Prilikom isplate svake plaće i drugog primanja isplatilac je dužan zaposleniku-obvezniku doprinosa, iz člana 4. tačka 1. Zakona o doprinosima, izdati jedan primjerak obračuna bruto-plaće i doprinosa."

Član 2.

Iza člana 11. dodaje se čl. 11a. i 11b. koji glase:

"Član 11a.

Isplatioci plaća i drugih ličnih primanja i fizička lica iz člana 1. stav 1. tač. b) i c) ovog zakona, dužni su za svaku isplatu plaće sačiniti specifikaciju o isplati primanja i obračunu i uplati poreza i doprinosa i dostaviti je zajedno sa dokazima o izvršenoj isplati nadležnoj ispostavi Porezne uprave Federacije BiH istog dana, a najkasnije narednog dana po izvršenoj isplati.

Član 11b.

Poslodavac-isplatilac plaće i drugih ličnih primanja, kao i fizička lica iz člana 1. stav 1. tač. b) i c) ovoga zakona, doprinose iz plaća i doprinose na plaću usmjeravaju u skladu sa propisima odnosno podzakonskim aktima donesenim na osnovu ovog zakona odgovarajućem korisniku odnosno korisnicima."

Član 3.

Član 12. mijenja se i glasi:

"Uplata doprinosa vrši se u KM.

Doprinosi se uplaćuju po vrsti na propisane uplatne račune putem ovlaštenih organizacija za obavljanje unutrašnjeg platnog prometa (OOPP)."

Član 4.

Iza člana 14. dodaju se novi čl. 14a., 14b. i 14c. koji glase:

"Član 14a.

U slučaju neplaćanja doprinosa u roku, nadležna Porezna uprava će donijeti rješenje o prinudnoj naplati.

Na osnovu ovog rješenja, Porezna uprava može zahtijevati prinudnu naplatu doprinosa prijenosom dugovanog iznosa sa bilo kojeg računa isplatioca plaća, otvorenog kod OOPP, na propisane uplatne račune javnih prihoda, kao i naplatu iz cjelokupne imovine isplatioca plaća.

Član 14b.

Nadzor nad obračunavanjem i plaćanjem doprinosa iz plaća i na plaću provodi Porezna uprava Federacije BiH.

Član 14c.

Evidencije o obračunatim i uplaćenim doprinosima iz plaća i na plaće vodi organizaciona jedinica Porezne uprave na čijem području se nalazi sjedište isplatioca-pravnog lica i fizičkog lica koje samostalno obavlja djelatnost, odnosno prebivalište fizičkog lica iz člana 1. stav 1. tač. b) i c) ovog zakona."

Član 5.

Član 15. mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom većom od utvrđenih doprinosa iz plaće i na plaću kaznit će se za prekršaj pravno lice i fizičko lice koje samostalno obavlja djelatnost, ako u roku, utvrđenom ovim zakonom, na uplati doprinose na plaću i iz plaće i to:

- do dvostrukog iznosa neplaćenih doprinosa za zakašnjenje duže od 30 dana;
- do trostrukog iznosa neplaćenih doprinosa za zakašnjenje duže od 60 dana;
- do peterostrukog iznosa neplaćenih doprinosa za zakašnjenje duže od 90 dana.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom do 2.000 KM."

Član 6.

Član 16. mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom u visini do deseterostrukog iznosa manje obračunatih i uplaćenih doprinosa na plaću i iz plaće kaznit će se pravno i fizičko lice koje samostalno obavlja djelatnost za koju Porezna uprava Federacije BiH utvrdi da je kao isplatilac plaće obračunalo i uplatilo doprinose ispod stvarnih iznosa.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom do 2.000 KM."

Član 7.

Član 17. mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom u visini do dvostrukog iznosa utvrđenog doprinosa na plaću i iz plaće kaznit će se za prekršaj fizičko lice-zaposlenik, iz člana 1. stav 1. tač. b) i c) ovog zakona, za koje Porezna uprava Federacije BiH utvrdi da u zakonom propisanom roku nije platilo doprinose na plaću i iz plaće na svoja primanja koja se, prema odredbama ovog zakona, smatraju plaćom."

Član 8.

Iza člana 17. dodaje se novi član 17a. koji glasi:

"Član 17a.

Novčanom kaznom od 1.000 do 5.000 KM kaznit će se pravno lice i fizičko lice koje samostalno obavlja djelatnost, ako kao isplatilac plaće Poreznoj upravi Federacije BiH ne dostavi u propisanom roku specifikaciju plaća ili drugih ličnih prihoda sa obračunatim doprinosima i dokazima o isplati plaća i uplati doprinosa."

Član 9.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući Doma naroda Parlamenta Federacije BiH prof. dr. Ivo Komišić, s. r.	Zamjenik predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH Ivan Brigić, s. r.
---	---

Na temelju članka IV.B.7.a) (IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ**O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSIMA**

Proglašava se Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima, koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Zastupničkog doma od 22. lipnja 2001. godine i na sjednici Doma naroda od 19. lipnja 2001. godine.

Broj 01-549/01
2. kolovoza 2001. godine
Sarajevo

Predsjednik
Federacije BiH
Karlo Filipović, v. r.

ZAKON**O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSIMA**

U Zakonu o doprinosima ("Službene novine Federacije BiH", broj 35/98) vrše se sljedeće izmjene i dopune:

Članak 1.

Članak 11. mijenja se i glasi:

"Obračun i uplatu doprinosa za obveznike doprinosa iz članka 4. Zakona vrši isplatiatelj plaće i drugih osobnih primanja-rezident Federacije prilikom svake isplate i to:

- a) na plaće, naknade plaća i druga osobna primanja zaposlenika po osnovi redovitog rada i izvan redovitog rada, doprinosi se obračunavaju na dan njihove isplate, a plaćaju se u roku od sedam dana od dana kada je isplata izvršena;
- b) na svoju plaću, fizička osoba koja samostalno obavlja gospodarsku, profesionalnu ili drugu djelatnost kao temeljno zanimanje, koja se bavi poljodjelstvom kao jednim ili temeljnim zanimanjem, kao i ona koja je uposlena u nerezidenta Federacije i ostali obveznici doprinosa, dužni su sami obračunavati i plaćati doprinose do 7. u mjesecu za protekli mjesec;
- c) za obveznika koji je na teritoriju Federacije BiH uposlen u nerezidenta Federacije, obračun i uplatu doprinosa može vršiti i pravna ili fizička osoba-nerezident Federacije i to do 7. u mjesecu za protekli mjesec.

Prilikom isplate svake plaće i drugog primanja isplatiatelj je dužan zaposleniku-obvezniku doprinosa, iz članka 4. točka 1. Zakona o doprinosima, izdati jedan primjerak obračuna bruto-plaće i doprinosa."

Članak 2.

Iza članka 11. dodaje se čl. 11a. i 11b. koji glase:

"Članak 11a.

Isplatiitelji plaća i drugih osobnih primanja i fizičke osobe, iz članka 1. stavak 1. toč. b) i c) ovog zakona, dužni su za svaku isplatu plaće sačiniti specifikaciju o isplati primanja i obračunu i uplati poreza i doprinosa i dostaviti je zajedno sa dokazima o izvršenoj isplati nadležnoj ispostavi Porezne uprave Federacije BiH istog dana, a najkasnije narednog dana po izvršenoj isplati.

Članak 11b.

Poslodavac-isplatiatelj plaće i drugih osobnih primanja, kao i fizičke osobe iz članka 1. stavak 1. toč. b) i c) ovoga zakona, doprinose iz plaća i doprinose na plaću usmjeravaju sukladno propisima odnosno podzakonskim aktima donesenim na temelju ovog zakona odgovarajućem korisniku odnosno korisnicima."

Članak 3.

Članak 12. mijenja se i glasi:

"Uplata doprinosa vrši se u KM.

Doprinosi se uplaćuju po vrsti na propisane uplatne račune putem ovlaštenih organizacija za obavljanje unutarnjeg platnog prometa (OOPP)."

Članak 4.

Iza članka 14. dodaju se novi čl. 14a., 14b. i 14c. koji glase:

"Članak 14a.

U slučaju neplaćanja doprinosa u roku, nadležna Porezna uprava će donijeti rješenje o prinudnoj naplati.

Na temelju ovog rješenja, Porezna uprava može zahtijevati prinudnu naplatu doprinosa prijenosom dugovanog iznosa s bilo kojeg računa isplatiatelja plaća, otvorenog kod OOPP, na propisane uplatne račune javnih prihoda, kao i naplatu iz cjelokupne imovine isplatiatelja plaća.

Članak 14b.

Kontrolu nad obračunavanjem i plaćanjem doprinosa iz plaće i na plaću provodi Porezna uprava Federacije BiH.

Članak 14c.

Evidencije o obračunatim i uplaćenim doprinosima iz plaća i na plaću vodi organizacijska jedinica Porezne uprave na čijem području se nalazi sjedište isplatiatelja-pravne osobe i fizičke osobe koje samostalno obavlja djelatnost, odnosno prebivalište fizičke osobe iz članka 1. stavak 1. toč. b) i c) ovog zakona."

Članak 5.

Članak 15. mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom većom od utvrđenih doprinosa iz plaće i na plaću kaznit će se za prekršaj pravna osoba i fizička osoba koja samostalno obavlja djelatnost, ako u roku, utvrđenom ovim zakonom, ne uplati doprinose na plaću i iz plaće i to:

- do dvostrukog iznosa neplaćenih doprinosa za zakašnjenje duže od 30 dana;
- do trostrukog iznosa neplaćenih doprinosa za zakašnjenje duže od 60 dana;
- do peterostrukog iznosa neplaćenih doprinosa za zakašnjenje duže od 90 dana.

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i odgovorne osobe u pravnoj osobi novčanom kaznom do 2.000 KM".

Članak 6.

Članak 16. mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom u visini do deseterostrukog iznosa manje obračunatih i uplaćenih doprinosa na plaću i iz plaće kaznit će se pravna i fizička osoba koja samostalno obavlja djelatnost za koju Porezna uprava Federacije BiH utvrdi da je kao isplatiatelj plaće obračunala i uplatila doprinose ispod stvarnih iznosa.

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom do 2.000 KM."

Članak 7.

Članak 17. mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom u visini do dvostrukog iznosa utvrđenog doprinosa na plaću i iz plaće kaznit će se za prekršaj fizička osoba-zaposlenik, iz članka 1. stavak 1. toč. b) i c) ovog zakona, za koje Porezna uprava Federacije BiH utvrdi da u zakonom propisanom roku nije platila doprinose na plaću i iz plaće na svoja primanja koja se, prema odredbama ovog zakona, smatraju plaćom."

Članak 8.

Iza članka 17. dodaje se novi članak 17a. koji glasi:

"Članak 17a.

Novčanom kaznom od 1.000 do 5.000 KM kaznit će se pravna osoba i fizička osoba koja samostalno obavlja djelatnost, ako kao isplatiatelj plaće Poreznoj upravi Federacije BiH ne dostavi u propisanom roku specifikaciju plaća ili drugih osobnih prihoda sa obračunatim doprinosima i dokazima o isplati plaća i uplati doprinosa."

Članak 9.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedatelj Doma naroda Parlamenta Federacije BiH prof. dr. Ivo Komšić, v. r.	Zamjenik predsjedatelja Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH Ivan Brigić, v. r.
--	---

520

Na osnovu člana IV.B.7.a) (IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POSEBNIM UVJETIMA ZA OBAVLJANJE POSLOVA MEĐUNARODNE ŠPEDICIJE U VEZI SA CARINJENJEM ROBE

Progllašava se Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o posebnim uvjetima za obavljanje poslova međunarodne špedicije u vezi sa carinjenjem robe, koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Predstavnčkog doma od 18. 7. 2001. godine i na sjednici Doma naroda od 30. 7. 2001. godine.

Broj 01-553/01 2. augusta 2001. godine Sarajevo	Predsjednik Federacije BiH Karlo Filipović, s.r.
---	--

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POSEBNIM UVJETIMA ZA OBAVLJANJE POSLOVA MEĐUNARODNE ŠPEDICIJE U VEZI SA CARINJENJEM ROBE

Član 1.

U Zakonu o posebnim uvjetima za obavljanje poslova međunarodne špedicije u vezi sa carinjenjem robe ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/00) u članu 3. tačka 3. briše se.

Dosadašnja tačka 4. postaje tačka 3.

Član 2.

U članu 12. stav 1. red prvi, iza riječi "poslove" dodaju se riječi: "međunarodne špedicije".

Član 3.

U članu 16. stav 1. red četvrti riječ "Ministarstva" zamjenjuje se riječju "organa".

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući Doma naroda Parlamenta Federacije BiH prof. dr. Ivo Komšić, s. r.	Zamjenik predsjedavajućeg Predstavičkog doma Parlamenta Federacije BiH Ivan Brigić, s. r.
--	--

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POSEBNIM UVJETIMA ZA OBAVLJANJE POSLOVA MEĐUNARODNOG OTPREMNIŠTVA U SVEZI CARINJENJA ROBE

Progllašava se Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o posebnim uvjetima za obavljanje poslova međunarodnog otpremništva u svezi carinjenja robe, koji je donio Parlament

Federacije BiH na sjednici Zastupničkog doma od 18. 7. 2001. godine i na sjednici Doma naroda od 30. 7. 2001. godine.

Broj 01-553/01 2. kolovoza 2001. godine Sarajevo	Predsjednik Federacije BiH Karlo Filipović, v.r.
--	--

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POSEBNIM UVJETIMA ZA OBAVLJANJE POSLOVA MEĐUNARODNOG OTPREMNIŠTVA U SVEZI CARINJENJA ROBE

Članak 1.

U Zakonu o posebnim uvjetima za obavljanje poslova međunarodnog otpremništva u svezi carinjenja robe ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/00) u članku 3. točka 3. briše se.

Dosadašnja točka 4. postaje točka 3.

Članak 2.

U članku 12. stavak 1. redak prvi, iza riječi "poslove" dodaju se riječi: "međunarodnog otpremništva".

Članak 3.

U članku 16. stavak 1. redak četvrti riječ "Ministarstva" zamjenjuje se riječju "organa".

Članak 4.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedatelj Doma naroda Parlamenta Federacije BiH prof. dr. Ivo Komšić, v. r.	Zamjenik predsjedatelja Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH Ivan Brigić, v. r.
--	---

521

Na osnovu člana IV B.7.a) (IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRIVATIZACIJI BANAKA

Progllašava se Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o privatizaciji banaka, koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Predstavnčkog doma od 18. 7. 2001. godine i na sjednici Doma naroda od 30. 7. 2001. godine.

Broj 01-554/01 2. augusta 2001. godine Sarajevo	Predsjednik Federacije BiH Karlo Filipović, s.r.
---	--

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRIVATIZACIJI BANAKA

Član 1.

U Zakonu o privatizaciji banaka ("Službene novine Federacije BiH", br. 12/98 i 29/00) u članu 10. iza stava 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

"Odredbu st. 3. i 4. ovoga člana ne odnose se na prodaju dionica iz grupe PBS banaka. Način i pravila privatizacije banaka iz grupe PBS banaka propisat će Vlada."

Član 2.

U članu 19. u stavu 1. riječi: "do 30. 6. 2001." zamjenjuju se riječima: "do 31. 12. 2001.".

St. 3. i 4. brišu se.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući Doma naroda Parlamenta Federacije BiH prof. dr. Ivo Komšić, s. r.	Zamjenik predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH Ivan Brigić, s.r.
--	--

Na temelju članka IV B.7.a) (IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRIVATIZACIJI BANAKA

Progllašava se Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o privatizaciji banaka, koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Zastupničkog doma od 18. 7. 2001. godine i na sjednici Doma naroda od 30. 7. 2001. godine.

Broj 01-554/01 2. kolovoza 2001. godine Sarajevo	Predsjednik Federacije BiH Karlo Filipović, v.r.
--	--

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRIVATIZACIJI BANAKA

Članak 1.

U Zakonu o privatizaciji banaka ("Službene novine Federacije BiH", br. 12/98 i 29/00) u članku 10. iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

"Odredbe st. 3. i 4. ovoga članka ne odnose se na prodaju dionica iz grupe PBS banaka. Način i pravila privatizacije banaka iz grupe PBS banaka propisat će Vlada."

Članak 2.

U članku 19. u stavku 1. riječi: "do 30. 6. 2001." zamjenjuju se riječima: "do 31. 12. 2001.".

St. 3. i 4. brišu se.

Članak 3.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedatelj Doma naroda Parlamenta Federacije BiH prof. dr. Ivo Komšić, v. r.	Zamjenik predsjedatelja Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH Ivan Brigić, v.r.
--	--

522

Na osnovu člana IV B.7.a) (IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZAŠTITI OSOBA S DUŠEVNIM SMETNJAMA

Progllašava se Zakon o zaštiti osoba sa duševnim smetnjama, koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Predstavničkog doma od 18. 7. 2001. godine i na sjednici Doma naroda od 30. 7. 2001. godine.

Broj 01-555/01 2. augusta 2001. godine Sarajevo	Predsjednik Federacije BiH Karlo Filipović, s. r.
---	---

ZAKON

O ZAŠTITI OSOBA SA DUŠEVNIM SMETNJAMA

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom propisuju se osnovna načela, način organizovanja i provođenja zaštite te pretpostavke za primjenu mjera i postupanje prema osobama sa duševnim smetnjama.

Član 2.

Zaštita i unapređivanje zdravlja osoba sa duševnim smetnjama ostvaruje se:

1. omogućavanjem odgovarajuće dijagnostičke obrade i liječenja osoba sa duševnim smetnjama;
2. znanstvenim istraživanjima na području zaštite i unapređivanja zdravlja osoba sa duševnim smetnjama i njihovom zaštitom od liječničkih ili znanstvenih istraživanja bez njihova pristanka ili pristanka njihovih zastupnika;
3. uključivanjem osoba sa duševnim smetnjama u obrazovne programe koji se provode u ustanovi za mentalno zdravlje ili nekoj drugoj ustanovi u kojoj su one smještene;
4. oporavak osoba sa duševnim smetnjama njihovim uključivanjem u porodičnu, radnu i društvenu sredinu;
5. izobrazbom osoba koje se bave zaštitom osoba sa duševnim smetnjama i unapređivanjem njihova zdravlja.

Član 3.

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu, imaju slijedeća značenja:

1. **Osoba sa duševnim smetnjama** je duševno bolesna osoba, osoba sa duševnim poremećajem, nedovoljno duševno razvijena osoba, ovisnik o alkoholu ili drogama ili osoba sa drugim duševnim smetnjama.
2. **Osoba sa težim duševnim smetnjama** je osoba sa takvim duševnim smetnjama koja nije u mogućnosti shvatiti značenje svog postupanja ili ne može vladati svojom voljom ili su te mogućnosti smanjene u tolikoj mjeri da je neophodna psihijatrijska pomoć.
3. **Ustanova za mentalno zdravlje** je zdravstvena ustanova koja obavlja specijalističko-konzulativnu i bolničku zdravstvenu zaštitu iz područja psihijatrije, a osnovana je u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", broj 29/97)- (u daljem tekstu : zdravstvena ustanova).
4. **Psihijatar** je doktor medicine specijalist iz područja psihijatrije ili neuropsihijatrije.
5. **Dijete je osoba** mlađa od 14 godina života.
6. **Maloljetna osoba** je osoba starija od 14 godina života koja nije navršila 18 godina života i koja nije stekla poslovnu sposobnost.
7. **Liječnički postupak** je određen oblik liječenja, dijagnostički postupak, prijem i smještaj u zdravstvenu ustanovu radi dijagnostičke obrade i liječenja, uključivanje u obrazovne programe koji se provode u zdravstvenoj ustanovi, izvođenje istraživanja na području zaštite i unapređivanja zdravlja osoba sa duševnim smetnjama.
8. **Prijem u zdravstvenu ustanovu** je postupak od dolaska ili dovođenja osobe u tu ustanovu radi pregleda ili liječenja do donošenja odluke o njezinom dobrovoljnom smještaju ili prisilnom zadržavanju u zdravstvenoj ustanovi.
9. **Pristanak** je slobodno dana saglasnost osobe sa duševnim smetnjama za provođenje određenog liječničkog postupka, koja se zasniva na odgovarajućem poznavanju svrhe, prirode, posljedica, koristi i opasnosti tog liječničkog postupka i drugih mogućnosti liječenja.

10. **Dobrovoljni smještaj** je smještaj osobe sa duševnim smetnjama u zdravstvenoj ustanovi uz njezin pristanak.
11. **Prisilno zadržavanje** je smještaj osobe sa težim duševnim smetnjama u zdravstvenu ustanovu od trenutka donošenja odluke psihijatra o zadržavanju te osobe bez njezina pristanka do odluke suda o prisilnom smještaju bez obzira da li se radi o osobi koja je tek došla ili dovedena u zdravstvenu ustanovu ili osobi koja se već nalazi na liječenju u zdravstvenoj ustanovi pa je opozvala pristanak za dobrovoljni smještaj.
12. **Prisilni smještaj** je smještaj osobe sa težim duševnim smetnjama u zdravstvenoj ustanovi bez njezina pristanka, a djeteta, maloljetne osobe ili osobe lišene poslovne sposobnosti sa težim duševnim smetnjama bez pristanka njezinog zakonskog zastupnika uz uslove i po postupku iz glave V ovog zakona.

II - OSNOVNA NAČELA

Član 4.

Svaka osoba sa duševnim smetnjama ima pravo na zaštitu i unaprijeđivanje svoga zdravlja.

Osoba sa duševnim smetnjama ima pravo na jednake uslove liječenja kao i svaka druga osoba kojoj se pruža zdravstvena zaštita.

Slobode i prava osobe sa duševnim smetnjama mogu se ograničiti samo zakonom ako je to nužno radi zaštite zdravlja ili sigurnosti te ili drugih osoba.

Član 5.

Dostojanstvo osoba sa duševnim smetnjama mora se štiti i poštivati u svim okolnostima.

Osobe sa duševnim smetnjama imaju pravo na zaštitu od bilo kakvog oblika zlostavljanja te ponižavajućeg postupanja.

Osobe sa duševnim smetnjama ne smiju biti dovedene u neravnopravan položaj zbog svoje duševne smetnje. Posebne mjere koje se poduzimaju da bi se zaštitila prava ili osiguralo unaprijeđivanje zdravlja osoba sa duševnim smetnjama ne smatraju se oblikom nejednakog postupanja.

Član 6.

Liječenje osoba sa duševnim smetnjama organizovati će se tako da se u najmanjoj mogućoj mjeri ograničava njihova sloboda i prava te prouzrokuju fizičke i psihičke neugodnosti, vrijeđa njihova osobnost i ljudsko dostojanstvo.

Član 7.

Psihijatri i drugi zdravstveni radnici dužni su dobrovoljnom prihvatantu saradnje u liječenju i uvažavanju želja i potreba osobe sa duševnim smetnjama dati prednost pred prisilnim mjerama.

Član 8.

Osoba sa duševnim smetnjama koja može razumjeti prirodu, posljedice i opasnost predloženog liječničkog postupka i koja na osnovi toga može donijeti odluku i izraziti svoju volju može se pregledati ili podvrgnuti liječničkom postupku samo uz njezin pisani pristanak.

Sposobnost osobe da da pristanak utvrđuje doktor medicine ili psihijatar u vrijeme kada ta osoba donosi odluku i u tu svrhu izdaje pisanu potvrdu. Ova se potvrda prilaže u liječničku dokumentaciju. Osoba iz stava 1. ovoga člana može zahtijevati da postupku davanja pristanka bude prisutna osoba od njezinog povjerenja.

Osoba sa duševnim smetnjama koja nije sposobna dati pristanak, bilo zbog toga što u određenom trenutku ne može razumjeti prirodu, posljedice ili opasnost predloženog liječničkog postupka ili zbog toga što u tom trenutku ne može donijeti odluku ili izraziti svoju slobodnu volju, može se podvrgnuti samo onom liječničkom postupku koji je u njezinom najboljem interesu.

Dijete ili maloljetna osoba sa duševnim smetnjama koja nije sposobna dati pristanak može se podvrgnuti pregledu ili drugom liječničkom postupku samo uz pristanak njegovog zakonskog zastupnika. Mišljenje maloljetnika se pri tome treba uzimati u obzir u skladu sa njegovom dobi i stepenu zrelosti.

Punoljetna osoba sa duševnim smetnjama koja nije sposobna dati pristanak može se podvrgnuti pregledu ili drugom liječničkom postupku samo uz pristanak njezinog zakonskog zastupnika, a ako ga nema onda uz saglasnost komisije za zaštitu osoba sa duševnim smetnjama pri zdravstvenoj ustanovi.

Kada pristanak daju osobe iz st. 4. i 5. ovog člana, psihijatar im je dužan pod istim uslovima dati obavijesti koje je dužan dati osobi sa duševnim smetnjama kada ova daje pristanak.

Pristanak iz st. 1., 4. i 5. ovog člana može se povući u bilo kojem trenutku. Osobi koja povlači pristanak moraju se objasniti posljedice prestanka primjenjivanja određenog liječničkog postupka.

Odricanje osobe sa duševnim smetnjama od prava na davanje pristanka ne proizvodi pravne učinke.

Član 9.

Traženje pristanka iz člana 8. st. 1., 4. i 5. nije obvezno ako bi zbog njegovog pribavljanja bio neposredno ugrožen život osobe sa duševnim smetnjama ili bi prijetila ozbiljna i neposredna opasnost od teže narušenja njenog zdravlja. Liječnički postupak može se primjenjivati bez pristanka samo dok traje navedena opasnost.

Šef odjela u zdravstvenoj ustanovi ili psihijatar kojeg je šef odjela za to ovlastio treba odlučiti o nužnosti i hitnosti određenog liječničkog postupka. O tom postupku treba bez odlaganja obavijestiti zakonskog zastupnika osobe sa duševnim smetnjama ako ga ova ima.

Osoba sa težim duševnim smetnjama koja je prisilno smještena u zdravstvenu ustanovu može se i bez njezinog pristanka podvrgnuti pregledu ili drugom liječničkom postupku koji služi liječenju duševnih smetnji zbog kojih je prisilno smještena u zdravstvenu ustanovu samo ako bi bez provođenja tog postupka nastupilo teško oštećenje zdravlja te osobe.

Ako se liječnički postupak provodi bez pristanka osobe sa duševnim smetnjama u skladu sa st. 4. i 5. člana 8. i st. 2. i 3. ovog člana treba u mjeri, u kojoj je to moguće, objasniti toj osobi moguće postupke njezinog liječenja i uključiti tu osobu u planiranje njezinog liječenja.

Član 10.

O svakom prisilnom smještaju punoljetnih osoba sa duševnim smetnjama bez njihova pristanka, odnosno djece i maloljetnih osoba sa duševnim smetnjama i osoba lišenih poslovne sposobnosti bez pristanka njihovih zakonskih zastupnika odlučuje sud.

Postupci po odredbama ovog zakona su hitni.

Zdravstvena ustanova mora obavijestiti komisiju za zaštitu osoba sa duševnim smetnjama o svakom slučaju oduzimanja slobode iz stava 1. ovog člana.

III - PRAVA I DUŽNOSTI OSOBA SA DUŠEVNIM SMETNJAMA I OSOBA KOJE PROVODE NJIHOVU ZAŠTITU I LIJEČENJE

Član 11.

Svaka osoba sa duševnim smetnjama dobrovoljno ili prisilno smještena u zdravstvenu ustanovu ima pravo:

1. biti upoznata u vrijeme prijema, a kasnije na svoj izričit zahtjev s njezinim pravima i dužnostima, te poučena o tome kako može svoja prava ostvariti;
2. biti upoznata s razlozima i ciljevima njezinog smještaja te sa svrhom, prirodom, posljedicama, korisnosti i opasnostima provedbe predloženog oblika liječenja kako i korisnosti i opasnostima provedbe drugih mogućnosti liječenja;

3. radno sudjelovati u planiranju i provođenju svojeg liječenja, oporavka i resocijalizacije;
4. obrazovati se prema odgovarajućem općem nastavnom planu i programu ili posebnom nastavnom planu i programu za osobe zaostale u razvoju i posebnom nastavnom planu i programu za osobe sa duševnim smetnjama.
5. na novčanu naknadu za rad u radno-terapijskim poslovima od kojih ustanova u kojoj se nalaze na liječenju ostvaruje prihod;
6. podnositi pritužbe direktno direktoru zdravstvene ustanove ili šefu odjela u pogledu oblika liječenja, dijagnosticiranja, otpusta iz ustanove i povrede njezinih prava i sloboda;
7. postavljati zahtjeve i izjavljivati bez nadzora i ograničenja prigovore, žalbe i druge pravne lijekove nadležnim sudovima odnosno organima uprave;
8. savjetovati se o svom trošku nasamo s liječnikom ili advokatom po svom izboru;
9. družiti se s drugim osobama u zdravstvenoj ustanovi i primati posjete;
10. o svom trošku slati i primati bez nadzora i ograničenja poštu, pakete i časopise, te telefonirati;
11. posjedovati predmete za ličnu upotrebu;
12. sudjelovati po svom izboru u vjerskim aktivnostima u okviru mogućnosti zdravstvene ustanove.

Obavijesti iz tač. 1. i 2. stava 1. ovog člana unose se u liječničku dokumentaciju osobe sa duševnim smetnjama.

Prava iz stava 1. tač. 1., 2., 3., 5., 6. i 7. ovog člana mogu u ime osobe sa duševnim smetnjama ostvarivati članovi porodice ili druge osobe koje djeluju u njezinom interesu.

Prava iz stava 1. tač. 9., 10. i 11. ovog člana mogu se ograničiti kada postoji osnovana sumnja da osoba sa duševnim smetnjama nastoji pribaviti oružje ili drogu, dogovara se o bijegu ili počinjenju krivičnog djela ili kada to zahtijeva zdravstveno stanje osobe. Prednji podaci se unose u liječničku dokumentaciju.

Član 12.

Kada je liječenje osobe sa duševnim smetnjama neophodno u zdravstvenoj ustanovi, ono će se omogućiti i provesti u odgovarajućoj ustanovi koja se nalazi u mjestu njezina prebivališta, ako nema prebivališta onda u mjestu njezina boravišta, a ako ni njega nema onda u mjestu gdje je osoba zatečena, a ako u tom mjestu nema zdravstvene ustanove u zdravstvenoj ustanovi koja je najbliža mjestu njezina prebivališta, boravišta ili mjesta gdje je osoba zatečena.

Uz pisani pristanak osobe sa duševnim smetnjama odnosno zakonskog zastupnika osobe lišene poslovne sposobnosti, djeteta ili maloljetne osobe sa duševnim smetnjama dan u skladu sa članom 8. st. 1., 4. i 5. ovog zakona ili na pisani zahtjev osoba ovlaštenih dati pristanak, liječenje se može provesti u zdravstvenoj ustanovi koja ne odgovara uslovima iz stava 1. ovog člana.

Psihijatrijsko liječenje djece i maloljetnih osoba provodi se na odjelu zdravstvenih ustanova namijenjenih liječenju djece i omladine koji su odvojeni od odjela za punoljetne bolesnike.

Član 13.

Nedovoljno duševno razvijena osoba koja ne raspolaže psihičkim mogućnostima za uključivanje u liječenje u zdravstvenoj ustanovi kao i svaka druga osoba sa duševnim smetnjama, liječit će se u ustanovama ili odjelima koji su prilagođeni posebnim potrebama tih osoba.

Član 14.

Psihijatrijsko liječenje djece s poremećajima u ponašanju, tjelesno ili mentalno oštećene djece, psihički bolesne djece te tjelesno ili mentalno oštećene ili bolesne osobe organizira i provodi nadležna zdravstvena ustanova.

Prisilni smještaj osoba iz stava 1. ovog člana provodi se po odredbama ovog zakona.

Član 15.

Elektrokonvulzivno ili hormonalno liječenje može se primijeniti samo pod sljedećim pretpostavkama:

- a) na osnovu pismenog pristanka osobe sa duševnim smetnjama ili ako ga ona nije sposobna dati, na osnovu pismenog pristanka osoba iz člana 8. st. 4. i 5. ovog zakona;
- b) uz pozitivno mišljenje drugog psihijatra o potrebi i posljedicama primjene takvog liječničkog postupka;
- c) ako su prethodno iscrpljene sve ostale metode liječenja;
- d) ako je primjena navedenih metoda nužna za liječenje osobe sa duševnim smetnjama, i
- e) ako se ne očekuje da bi primjena navedenih metoda mogla imati negativne popratne posljedice.

Prema osobi sa težim duševnim smetnjama koja je prisilno zadržana ili prisilno smještena u zdravstvenoj ustanovi može se primijeniti elektrokonvulzivno liječenje i bez pristanka te osobe ili osoba navedenih u članu 8. st. 4. i 5. ovog zakona samo uz odobrenje komisije za zaštitu osoba sa duševnim smetnjama pri zdravstvenoj ustanovi i uz poštivanje ostalih pretpostavki navedenih u stavu 1. ovog člana.

Primjena liječenja iz st. 1. i 2. ovog člana mora se uvijek upisati u liječničku dokumentaciju zajedno sa pismenim pristankom navedenih osoba i mišljenjem drugog liječnika.

Primjena psihohirurgije i kastracije nije dopuštena.

Član 16.

Biomedicinska istraživanja nad osobama sa duševnim smetnjama mogu se poduzeti samo:

- a) ako nema druge odgovarajuće mogućnosti istraživanja nad ljudima;
- b) ako opasnost od istraživanja za osobu sa duševnim smetnjama nije nesrazmjerna koristi od istraživanja;
- c) ako je istraživački projekt odobrilo Federalno ministarstvo zdravstva nakon nezavisnog preispitivanja naučnog značaja, važnosti cilja i etičnosti samog istraživanja;
- d) ako su osobe koje sudjeluju u istraživanju obaviještene o svojim pravima i pravnoj zaštiti koju uživaju, i
- e) ako su osobe koje učestvuju u istraživanju dale svoj pismeni pristanak koji mogu povući u svakom trenutku.

Biomedicinska istraživanja nad osobom sa duševnim smetnjama koja nije u stanju dati svoj pristanak može se poduzeti samo ukoliko su uz pretpostavke iz stava 1. tač. a) - d) ovog člana ispunjene još i ove dodatne pretpostavke:

- a) ako se očekuje da će rezultati istraživanja biti od stvarne i direktne koristi za zdravlje te osobe;
- b) ako istraživanje nad osobama koje su u stanju dati pristanak ne bi dalo jednako dobre rezultate;
- c) ako su osobe navedene u članu 8. st. 4. i 5. ovog zakona dale svoj pismeni pristanak, i
- d) ako se osoba nad kojom se istraživanje provodi nije izričito protivila tom ili takvom istraživanju.

Biomedicinsko istraživanje za koje se ne očekuje da će biti od stvarne i direktne koristi za zdravlje osobe koja nije sposobna dati pristanak, može se provesti i kada su ispunjene pretpostavke iz st. 1. i 2. ovog člana samo:

- a) ako istraživanje ima za cilj doprinijeti, kroz povećanje naučnog razumijevanja određene bolesti ili stanja, stvaranju koristi za samu osobu koja učestvuje u istraživanju ili osobe iste dobi ili sa istom bolesti ili poremećajem, i
- b) ako istraživanje predstavlja najmanju moguću opasnost i opterećenje za tu osobu.

Biomedicinska istraživanja nad djecom i maloljetnim osobama mogu se poduzeti pod pretpostavkama iz st. 2. i 3. ovog člana samo uz odobrenje komisije za zaštitu osoba sa duševnim smetnjama pri zdravstvenoj ustanovi.

Član 17.

Osobe koje obavljaju djelatnosti zaštite i liječenja osoba sa duševnim smetnjama dužne su čuvati kao profesionalnu tajnu sve što saznaju ili primijete tokom obavljanja tih djelatnosti.

Osobe navedene u stavu 1. ovog člana mogu otkriti ono što su saznale ili primijetile u pogledu duševno oboljelih osoba tokom obavljanja svoje djelatnosti, samo uz pristanak tih osoba ili njihovog zakonskog zastupnika.

Osobe iz stava 1. ovog člana mogu i bez pristanka osobe sa duševnim smetnjama otkriti ono što saznaju tokom liječenja i zaštite te osobe:

- a) drugom psihijatru ili doktoru medicine ako je to nužno za pružanje liječničke pomoći toj osobi,
- b) službenim osobama u centrima za socijalni rad i drugim organima uprave kada je to nužno da bi oni mogli postupati u vezi sa osobom sa duševnim smetnjama na osnovu i u okviru svojih ovlaštenja, i to samo onda kada osobe sa duševnim smetnjama nisu sposobne dati svoj pristanak, a osobe iz stava 1. ovog člana nemaju osnove vjerovati da bi se osoba sa duševnim smetnjama protivila otkrivanju takvih podataka,
- c) ako je to nužno učiniti u općem interesu ili interesu druge osobe koji je važniji od interesa čuvanja tajne.

Otkrit će se samo oni podaci koji su nužni za ostvarivanje svrha navedenih u stavu 3. ovog člana i ti podaci ne smiju se koristiti u druge svrhe osim onih za koje su dati.

Općim interesom ili interesom koji je važniji od interesa čuvanja tajne u smislu stava 3. ovog člana smatra se:

- a) otkrivanje saznanja da osoba sa duševnim smetnjama priprema počinjenje krivičnog djela za koje je zakonom propisana kazna zatvora od pet godina ili teža kazna,
- b) otkrivanje ili suđenje za najteža krivična djela ako bi ono bilo znatno usporeno ili onemogućeno bez otkrivanja inače zaštićenih podataka,
- c) zaštita javnog zdravlja i sigurnosti,
- d) spriječavanje izlaganja druge osobe neposrednoj i ozbiljnoj opasnosti za njezin život ili zdravlje.

Psihijatar i doktor medicine iz stava 1. ovog člana dužni su čuvati kao profesionalnu tajnu, a službene osobe iz stava 3. ovog člana kao službenu tajnu, sve što se odnosi na osobu sa duševnim smetnjama.

Klinički i drugi materijali koji se koriste u predavanjima ili naučnim časopisima moraju prikriti identitet osoba sa duševnim smetnjama o kojima govore.

Član 18.

Liječnička dokumentacija o liječenju osobe sa duševnim smetnjama dostupna je isključivo sudu za potrebe postupka koji je u toku.

Liječnička dokumentacija sadržava samo one podatke koji su neophodni za ostvarenje svrhe zbog koje se zahtijeva njeno dostavljanje.

Izjave osobe sa duševnim smetnjama sadržane u liječničkoj dokumentaciji koje se odnose na počinjenje nekog krivičnog djela ne mogu se koristiti kao dokaz u sudskom postupku.

Podaci iz liječničke dokumentacije koji su potrebni za ostvarenje zdravstvene, socijalne, porodičnopravne ili penzijske zaštite mogu se dati za službene svrhe na zahtjev organa nadležnih za tu zaštitu samo uz saglasnost osoba sa duševnim smetnjama, a ako one nisu sposobne dati saglasnost onda samo ukoliko se osnovano vjeruje da se osoba sa duševnim smetnjama ne bi protivila davanju navedenih podataka.

Član 19.

Svaki liječnički postupak mora se upisati u liječničku dokumentaciju sa naznakom je li bio poduzet sa ili bez pristanka osobe.

Član 20.

Psihijatar može odobriti razgovor osobe sa duševnim smetnjama smještene u zdravstvenu ustanovu sa ovlaštenim osobama Federalnog odnosno kantonalnog ministarstva unutrašnjih poslova (u daljem tekstu: nadležno ministarstvo unutrašnjih poslova), istražnim sudcem i stručnim radnicima centra za socijalni rad samo ako to dopušta zdravstveno stanje osobe sa duševnim smetnjama.

Psihijatar neće odobriti razgovor sa ovlaštenim osobama iz stava 1. ovog člana sa osobom koja nije sposobna razumjeti stanje u kojem se nalazi, niti posljedice takvog razgovora.

Odluku iz st. 1. i 2. ovog člana psihijatar je obavezan unijeti u liječničku dokumentaciju.

IV - DOBROVOLJNI SMJEŠTAJ OSOBA SA DUŠEVNIM SMETNJAMA U ZDRAVSTVENU USTANOVU

Član 21.

Osoba sa duševnim smetnjama koja je sposobna razumjeti svrhu i posljedice smještaja u zdravstvenu ustanovu i koja je na osnovu toga sposobna donijeti odluku može se uz njen pisani pristanak odnosno zahtjev, a na osnovu uputnice o potrebi smještaja, smjestiti u zdravstvenu ustanovu.

U postupku izdavanja uputnice utvrđuje se sposobnost osobe sa duševnim smetnjama za davanje pristanka o čemu se izdaje pismena potvrda saglasno članu 8. stav 2. ovog zakona.

Šef odjela odnosno dežurni psihijatar u zdravstvenoj ustanovi u koju se smješta osoba iz stava 1. ovog člana samostalnim i nezavisnim pregledom utvrdit će da li se radi o osobi sa duševnim smetnjama kod koje se odgovarajući terapijski uspjesi ne mogu postići liječenjem izvan takve ustanove.

Ako ne postoji saglasnost liječnika iz st. 1. i 3. ovog člana u pogledu potrebe smještaja dotične osobe u zdravstvenu ustanovu ili se radi o punoljetnoj osobi koja nije sposobna dati pristanak i koja nema zakonskog zastupnika ili ako se radi o djetetu, maloljetnoj osobi ili osobi lišenoj poslovne sposobnosti sa duševnim smetnjama koja nije sposobna dati pristanak, a čiji zakonski zastupnik je dao pristanak za smještaj te osobe u zdravstvenu ustanovu, odluku o smještaju te osobe u zdravstvenu ustanovu donijet će sud nadležan odlučivati u postupku prisilnog smještaja po hitnom postupku. Ove osobe su izjednačene sa dobrovoljno smještenim osobama u svim drugim postupcima, pravima i slobodama.

V - PRISILNO ZADRŽAVANJE I PRISILNI SMJEŠTAJ U ZDRAVSTVENOJ USTANOVU

Član 22.

Osoba sa težim duševnim smetnjama koja uslijed svoje duševne smetnje ozbiljno i direktno ugrožava vlastiti život ili zdravlje ili sigurnost, odnosno život ili zdravlje ili sigurnost drugih osoba može se smjestiti u zdravstvenu ustanovu bez pristanka, po postupku za prisilno zadržavanje i prisilni smještaj propisanim ovim zakonom.

Dijete, maloljetna osoba ili osoba lišena poslovne sposobnosti može se iz razloga navedenih u stavu 1. ovog člana smjestiti u zdravstvenu ustanovu i bez pristanka njenog zakonskog zastupnika po postupku za prisilno zadržavanje ili prisilni smještaj.

Član 23.

Osoba iz člana 22. ovog zakona primit će se u zdravstvenu ustanovu nadležnu prema članu 12. stav 1. ovog zakona na osnovu uputnice doktora medicine koji nije zaposlen u dotičnoj

zdravstvenoj ustanovi i koji je tu osobu lično pregledao i napisao propisanu ispravu o tom pregledu.

Obrazac isprave sa odgovarajućim sadržajem iz stava 1. ovog člana propisuje federalni ministar zdravstva. U ispravi moraju biti naznačeni i obrazloženi razlozi zbog kojih se prisilno zadržavanje smatra nužnim.

Član 24.

Osobu sa duševnim smetnjama za koju se osnovano sumnja da može neposredno ugroziti vlastiti život ili zdravlje odnosno život i zdravlje drugih u posebno hitnim slučajevima mogu ovlaštene službene osobe nadležnog ministarstva unutrašnjih poslova dovesti u zdravstvenu ustanovu nadležnu prema prebivalištu ili boravištu osobe odnosno prema mjestu na kojem je osoba trenutno zatečena bez prethodnog liječničkog pregleda iz člana 23. stava 1. ovog zakona.

Član 25.

Psihijatar u zdravstvenoj ustanovi koji primi osobu na osnovu čl. 23. i 24. ovog zakona dužan ju je odmah pregledati kako bi utvrdio postoje li razlozi za prisilno zadržavanje iz člana 22. ovog zakona.

Kada psihijatar ocijeni da ne postoje razlozi iz člana 22. ovog zakona za prisilno zadržavanje, otpustit će dovedenu osobu i upisati svoju odluku o tome sa obrazloženjem u liječničku dokumentaciju.

Član 26.

Kada psihijatar utvrdi postojanje razloga za prisilno zadržavanje iz člana 22. ovog zakona, dužan je donijeti odluku o prisilnom zadržavanju koja se sa obrazloženjem upisuje u liječničku dokumentaciju.

Psihijatar će tu odluku saopštiti prisilno zadržanoj osobi na primjeren način i upoznati je s razlozima i ciljevima njenog prisilnog zadržavanja te sa njenim pravima i dužnostima po ovom zakonu.

Član 27.

Zdravstvena ustanova koja je prisilno zadržala osobu sa duševnim smetnjama iz člana 22. ovog zakona dužna je o tome bez odgađanja, a najkasnije u roku 24 sata od donošenja odluke o prisilnom zadržavanju, neposredno ili putem elektronskih sredstava komunicirajući dostaviti nadležnom sudu, na području kojega se nalazi zdravstvena ustanova, obavijest o prisilnom zadržavanju zajedno sa liječničkom dokumentacijom o pregledu osobe sa duševnim smetnjama sa obrazloženjem razloga za prisilno zadržavanje.

Zdravstvena ustanova dužna je obavijest o prisilnom zadržavanju dostaviti u roku iz stava 1. ovog člana izdavaocu uputnice, zakonskom zastupniku prisilno zadržane osobe, nadležnom centru za socijalni rad i komisiji za zaštitu osoba sa duševnim smetnjama.

Centar za socijalni rad iz stava 2. ovog člana nadležan je prema posljednjem prebivalištu odnosno boravištu prisilno zadržane osobe, a ako je prebivalište odnosno boravište prisilno zadržane osobe nepoznato prema području na kojem se nalazi zdravstvena ustanova.

Obrazac sa odgovarajućim sadržajem obavještenja o prisilnom zadržavanju propisuje federalni ministar zdravstva.

Član 28.

Postupak propisan čl. 26. i 27. ovog zakona primjenjuje se i na osobu sa duševnim smetnjama koja se prisilno zadržava u slučaju kada je već smještena na liječenje u zdravstvenu ustanovu uz njen pristanak da pristanak opozove, ili su u međuvremenu nastupili uslovi koji odgovaraju uslovima za prisilni smještaj iz člana 22. ovog zakona, te na osobu kod koje su ispunjeni uslovi iz člana 22. ovog zakona koja se na drugi način našla u zdravstvenoj ustanovi.

Rok od 24 sata za dostavu obavještenja o prisilnom zadržavanju u slučaju iz stava 1. ovog člana počinje teći od opoziva pristanka smještene osobe.

Član 29.

U postupku prisilnog smještaja osobe sa duševnim smetnjama u zdravstvenu ustanovu odlučuje nadležni sud u vanparničnom postupku.

U postupku za prisilni smještaj javnost je isključena, ukoliko sud ne odluči drugačije.

Isključenje javnosti ne odnosi se na zakonskog zastupnika i advokata osobe sa duševnim smetnjama.

Dopustit će se da raspravi budu prisutne pojedine službene osobe koje se bave liječenjem i zaštitom osoba sa duševnim smetnjama, naučni i javni radnici, a ukoliko se osoba sa duševnim smetnjama tome ne protivi, odnosno ako se ona nije sposobna protiviti ako se tome ne protive njen zakonski zastupnik ili advokat, može to dopustiti i njenom bračnom drugu i bliskim srodnicima.

Osobe koje su prisutne raspravi upozorit će se da su dužne kao tajnu čuvati sve ono što su na raspravi saznale te na posljedice otkrivanja tajne.

Član 30.

Kada nadležni sud primi obavijest o prisilnom zadržavanju ili na koji drugi način sazna za prisilno zadržavanje, donijet će rješenje o pokretanju postupka po službenoj dužnosti i postaviti osobi punomoćnika iz redova advokata radi zaštite njenih prava ako to ona već nije učinila, odnosno ako zaštita njenih prava u postupku nije osigurana na drugi način.

Sud je dužan da ispita sve okolnosti koje su od značaja za donošenje rješenja i da sasluša sve osobe koje imaju saznanje o bitnim činjenicama.

Ukoliko je to moguće i ako to neće štetno uticati na zdravlje duševno bolesne osobe, sud će saslušati i tu osobu.

Član 31.

Prije donošenja odluke o prisilnom smještaju ili o otpustu osobe sa duševnim smetnjama, sud je dužan pribaviti pisano mišljenje jednog od psihijatora sa liste stalnih sudskih vještaka koji nije zaposlen u zdravstvenoj ustanovi u kojoj se nalazi prisilno zadržana osoba, o tome da li je prisilni smještaj u zdravstvenoj ustanovi neophodan. Kada odlučuje o prisilnom smještaju djeteta ili maloljetne osobe sud je dužan ovo mišljenje pribaviti od psihijatra specijaliziranog za liječenje djece i maloljetnika odnosno od psihijatra koji ima duže iskustvo u radu sa djecom.

Psihijatar iz stava 1. ovog člana daje sudu pismeno mišljenje o potrebi prisilnog smještaja nakon što lično obavi pregled osobe sa duševnim smetnjama.

Član 32.

Po završenom postupku sud je dužan odmah, a najkasnije u roku tri dana, da donese rješenje kojim će odlučiti da li se osoba zadržana u zdravstvenoj ustanovi može i dalje zadržavati ili će se pustiti iz zdravstvene ustanove.

O svojoj odluci sud obavještava centar za socijalni rad.

Član 33.

Ako sud odluči da se primljena osoba zadrži u zdravstvenoj ustanovi odredit će i vrijeme zadržavanja koje ne može biti duže od jedne godine.

Zdravstvena ustanova je dužna da sudu, po potrebi, dostavlja izvještaje o promjenama u zdravstvenom stanju zadržane osobe.

Član 34.

Ako zdravstvena ustanova utvrdi da prisilno smještena osoba treba ostati smještena i nakon isteka trajanja prisilnog smještaja određenog u rješenju suda, dužna je da 30 dana prije isteka toga vremena predloži sudu donošenje rješenja o produženju prisilnog smještaja.

Član 35.

Rješenje o produženom prisilnom smještaju sud donosi po istom postupku po kojem donosi i prvo rješenje o prisilnom smještaju.

Sud je dužan rješenje o produženom prisilnom smještaju donijeti najkasnije do isteka prethodno određenog trajanja prisilnog smještaja.

Član 36.

Rješenje se dostavlja prisilno smještenoj osobi, njenom zakonskom zastupniku, bliskom srodniku s kojim živi u zajedničkom domaćinstvu, punomoćniku, nadležnom centru za socijalni rad, komisiji za zaštitu osoba sa duševnim smetnjama i zdravstvenoj ustanovi u kojoj je osoba sa duševnim smetnjama prisilno smještena.

Član 37.

Protiv rješenja o prisilnom smještaju u zdravstvenoj ustanovi i puštanju iz zdravstvene ustanove žalbu mogu izjaviti zdravstvena ustanova koja je zadržala osobu sa duševnim smetnjama, zadržana osoba, njezin staratelj odnosno privremeni zastupnik i centar za socijalni rad, i to u roku osam dana od dana prijema rješenja.

Žalba ne zadržava izvršenje, ako sud iz opravdanih razloga drukčije ne odredi.

Prvostepeni sud će žalbu sa spisima bez odlaganja dostaviti drugostepenom sudu, koji je dužan da donese odluku u roku tri dana od dana prijema žalbe.

VI - OTPUST IZ ZDRAVSTVENE USTANOVE

Član 38.

Postupak otpusta iz zdravstvene ustanove dobrovoljno smještene osobe sa duševnim smetnjama istovjetan je postupku otpusta iz druge zdravstvene ustanove osim u slučaju ako su nastupili uslovi koji odgovaraju uslovima iz člana 22. ovog zakona. Tada će se osoba prisilno zadržati u skladu sa članom 28. ovog zakona.

Član 39.

Prisilno smještena osoba otpustit će se iz zdravstvene ustanove odmah pošto istekne vrijeme prisilnog smještaja određeno u rješenju suda o prisilnom smještaju.

Član 40.

Sud može i prije isteka vremena određenog za zadržavanje osobe u zdravstvenoj ustanovi, po službenoj dužnosti ili na prijedlog zadržane osobe, njenog staratelja kao i komisije za zaštitu osoba sa duševnim smetnjama da odluči o puštanju osobe iz zdravstvene ustanove, ako utvrdi da se njezino zdravstveno stanje poboljšalo u tolikoj mjeri da su prestali razlozi za daljnji prisilni smještaj o čemu donosi rješenje.

Član 41.

Kada u slučajevima propisanim ovim zakonom osobu sa duševnim smetnjama treba otpustiti iz zdravstvene ustanove, a ona zbog svojeg psihofizičkog stanja i uslova u kojima živi nije sposobna brinuti se o sebi niti ima osobe koje su po zakonu dužne i mogu se brinuti o njoj, premjestit će se iz zdravstvene ustanove u socijalnu ustanovu po postupku predviđenom Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom ("Službene novine Federacije BiH", broj 36/99).

O premještanju iz stava 1. ovog člana zdravstvena ustanova izvijestit će odmah sud koji je donio odluku o prisilnom smještaju ili o otpustu.

Član 42.

Prisilno smještenim osobama zdravstvena ustanova može odobriti privremeni izlazak iz zdravstvene ustanove iz razloga oporavka ili medicinske terapije, osim ako se radi o osobi prisilno smještenoj u izvršenju mjere sigurnosti iz člana 43. ovog zakona.

VII - POSTUPCI PREMA OSOBAMA SA DUŠEVNIM SMETNJAMA PROTIV KOJIH SE VODI KRIVIČNI POSTUPAK

Član 43.

Učiniocu koji je krivično djelo učinio u stanju neuračunljivosti ili bitno smanjene uračunljivosti sud će u krivičnom postupku izreći mjeru sigurnosti obaveznog psihijatrijskog liječenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi, odnosno mjeru obaveznog psihijatrijskog liječenja na slobodi, u skladu sa odredbama čl. 63. i 64. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine i čl. 475. do 480. Zakona o krivičnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", broj 43/98).

Član 44.

Izvršenje mjere sigurnosti iz člana 43. ovog zakona sprovodi se u skladu sa čl. 167. do 182. Zakona o izvršenju krivičnih sankcija u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 44/98).

VIII - PRIMJENA FIZIČKE SILE U ZAŠTITI OSOBA SA DUŠEVNIM SMETNJAMA

Član 45.

Fizička sila ili izdvajanje u zaštiti osobe sa duševnim smetnjama primijenit će se u zdravstvenoj ustanovi samo kada je to jedino sredstvo da tu osobu spriječi da svojim napadom ne ugrozi život ili zdravlje druge osobe ili svoj život ili zdravlje ili nasilno uništi ili ošteti tuđu imovinu veće vrijednosti.

Fizička sila ili izdvajanje iz stava 1. ovog člana primijenit će se samo u mjeri i na način koji je neophodan radi otklanjanja opasnosti izazvane napadom osobe sa duševnim smetnjama.

Primjena fizičke sile ili izdvajanja smije trajati samo dok je nužno da se ostvari svrha iz stava 1. ovog člana.

Član 46.

Fizička sila, u smislu ovog zakona, je upotreba sredstava za fizičko ograničavanje kretanja i djelovanja osoba sa duševnim smetnjama.

Član 47.

Odluku o primjeni fizičke sile ili izdvajanja iz člana 45. ovog zakona donosi psihijatar, te nadzire njenu primjenu.

Kada zbog izuzetne hitnosti nije moguće čekati da odluku donese psihijatar, odluku o primjeni fizičke sile ili izdvajanja može donijeti doktor medicine, medicinska sestra-tehničar, koji su dužni o tome odmah obavijestiti psihijatra koji će odlučiti o njenoj daljoj primjeni.

Član 48.

Kod izdvajanja osobe sa duševnim smetnjama ili pri upotrebi stezaljke ili drugog oblika fizičkog obuzdavanja osobe sa duševnim smetnjama obavezno je osigurati stalno praćenje tjelesnog i duševnog stanja te osobe od strane stručnog medicinskog osoblja.

Član 49.

Prije nego što se na nju primijeni fizička sila, osoba će, ako je to s obzirom na okolnosti slučaja moguće biti na to upozorena.

Razlozi, način i mjera primjene fizičke sile te ime osobe koja je donijela odluku o njenoj primjeni obavezno se upisuju u liječničku dokumentaciju.

Roditelji maloljetne osobe sa duševnim smetnjama ili zakonski zastupnik ili staratelj osobe sa duševnim smetnjama obavijestit će se odmah o primjeni fizičke sile ili izdvajanja.

Član 50.

Ovlaštene službene osobe nadležnog ministarstva unutrašnjih poslova dužne su na poziv doktora medicine pružiti pomoć zdravstvenim radnicima pri savladavanju tjelesnog otpora osobe iz člana 22. ovog zakona, ali samo dok ta osoba

pruža tjelesni otpor te dok se ne obezbijedi zbrinjavanje i otklanjanje neposredne opasnosti te osobe.

Kada postoji neposredna opasnost da će osoba sa duševnim smetnjama svojim ponašanjem u zdravstvenoj ustanovi napasti na život ili tijelo neke osobe ili otuđiti, uništiti ili teže oštetiti imovinu te ustanove, službene osobe ministarstva unutrašnjih poslova dužne su na poziv direktora ili zdravstvenog radnika kojeg je za to ovlastio direktor zdravstvene ustanove hitno pružiti odgovarajuću pomoć.

Osoba koja je uputila pozive iz st. 1. i 2. ovog člana dužna ga je naknadno u pismenom obliku obrazložiti te to obrazloženje uložiti u liječničku dokumentaciju.

IX - KOMISIJE ZA ZAŠTITU OSOBA SA DUŠEVNIM SMETNJAMA

Član 51.

Komisije za zaštitu osoba sa duševnim smetnjama osnivaju se pri zdravstvenim ustanovama specijaliziranim za liječenje osoba sa duševnim smetnjama.

Organizaciju i rad komisija propisuje federalni ministar zdravstva.

Članom komisije ne može biti osoba koja je zdravstveni radnik u zdravstvenoj ustanovi za koju se osniva komisija.

Komisije za zaštitu osoba sa duševnim smetnjama prate provođenje zaštite osoba sa duševnim smetnjama nezavisno od toga da li su dobrovoljno smještene, prisilno zadržane ili prisilno smještene u zdravstvenu ustanovu.

Na sve članove komisije se primjenjuje obaveza čuvanja profesionalne odnosno službene tajne u skladu sa članom 17. ovog zakona.

Član 52.

Komisije za zaštitu osoba sa duševnim smetnjama imaju zadatak:

- poduzimati mjere za sprječavanje nastanka duševnih bolesti i drugih duševnih smetnji,
- unapređivati postupanje prema osobama sa duševnim smetnjama,
- pratiti provođenje postupaka propisanih ovim zakonom i predlagati zdravstvenoj ustanovi i nadležnom organu uprave mjere za otklanjanje uočenih nezakonitosti,
- pratiti poštivanje ljudskih prava i sloboda i dostojanstva osoba sa duševnim smetnjama,
- po vlastitoj procjeni ili na prijedlog treće osobe ispitivati pojedinačne slučajeve prisilnog zadržavanja ili prisilnog smještaja u zdravstvenu ustanovu odnosno smještaja djece, maloljetnih osoba, osoba lišenih poslovnih sposobnosti te punoljetnih osoba koje nisu sposobne dati pristanak,
- primati prigovore i pritužbe osoba sa duševnim smetnjama, njihovih zakonskih zastupnika, članova porodice, punomoćnika, trećih osoba, ili centra za socijalni rad te poduzimati potrebne mjere,
- predlagati nadležnom sudu donošenje odluke o otpustu iz zdravstvene ustanove.

Komisije za zaštitu osoba sa duševnim smetnjama najmanje jedanput godišnje podnose nadležnom kantonalnom i Federalnom ministarstvu zdravstva izvještaj o svom radu i predlažu mjere za unaprjeđenje djelatnosti zaštite i liječenja osoba sa duševnim smetnjama.

X - NADZOR

Član 53.

Zdravstveno-inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona obavlja zdravstvena inspekcija na osnovu ovlaštenja utvrđenih Zakonom o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", broj 29/97).

Federalno ministarstvo zdravstva odobrava i nadzire istraživačke projekte koji se sprovode u zdravstvenim ustanovama.

XI - KAZNENE ODREDBE

Član 54.

Pravna osoba će se kazniti za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 2.000 do 50.000 KM, ako:

- pregleda ili podvrgne osobu sa duševnim smetnjama liječničkom postupku bez prethodnog valjanog pristanka (čl. 8. i 9.),
- osobi sa duševnim smetnjama ometa ili uskraćuje prava iz člana 10. ovog zakona,
- u liječenju osobe sa duševnim smetnjama postupi suprotno članu 15. ovog zakona,
- poduzima biomedicinska istraživanja nad osobama sa duševnim smetnjama suprotno članu 16. ovog zakona,
- povrijedi obavezu čuvanja profesionalne odnosno službene tajne (član 17.),
- vodi i postupa s medicinskom dokumentacijom suprotno čl. 18. i 19. ovog zakona.
- dobrovoljno smjesti osobu sa duševnim smetnjama suprotno članu 21. ovog zakona,
- o prisilnom zadržavanju osobe ne obavijesti nadležni sud u roku od 24 sata od donošenja odluke o prisilnom zadržavanju (član 27. stav 1.),
- u roku od 30 dana prije isteka trajanja prisilnog smještaja ne zatraži od suda donošenje rješenja o produženom prisilnom smještaju neuračunljive osobe (član 34. stav 1.),
- ne otpusti osobu sa duševnim smetnjama istekom trajanja prisilnog smještaja određenog u rješenju suda (član 39.),
- ne otpusti osobu po rješenju suda kojim se određuje prijevremeni otpust (član 40.),
- zloupotrijebi ovlaštenja iz člana 47. ovog zakona.

Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 400 do 5.000 KM i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

XII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 55.

Zdravstvena ustanova će u roku 15 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona obavijestiti nadležni sud o svim osobama koje su se na dan stupanja na snagu ovog zakona zatekle u zdravstvenoj ustanovi bez pristanka.

Član 56.

Nadležni sud će najkasnije u roku 7 dana od dana prijema obavijesti iz člana 55. ovog zakona donijeti rješenja o prisilnom smještaju za sve osobe koje su prisilno zadržane u zdravstvenoj ustanovi prije stupanja na snagu ovog zakona.

Član 57.

Federalni ministar zdravstva dužan je donijeti provedbene propise na koje je ovlašten po odredbama ovog zakona u roku 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 58.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući Doma naroda Parlamenta Federacije BiH prof. dr. Ivo Komšić, s. r.	Zamjenik predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH Ivan Bričić, s. r.
--	---

Na temelju članka IV.B.7.a) (IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZAŠTITI OSOBA S DUŠEVNIM SMETNJAMA

Progllašava se Zakon o zaštiti osoba s duševnim smetnjama, koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Zastupničkog doma od 18. 7. 2001. godine i na sjednici Doma naroda od 30. 7. 2001. godine.

Broj 01-555/01
2. kolovoza 2001. godine
Sarajevo

Predsjednik
Federacije BiH
Karlo Filipović, v. r.

ZAKON

O ZAŠTITI OSOBA S DUŠEVNIM SMETNJAMA

I - TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim zakonom propisuju se temeljna načela, način organiziranja i provođenja zaštite te pretpostavke za primjenu mjera i postupanje prema osobama s duševnim smetnjama.

Članak 2.

Zaštita i unaprjeđivanje zdravlja osoba s duševnim smetnjama ostvaruje se:

1. omogućavanjem odgovarajuće dijagnostičke obrade i liječenja osoba s duševnim smetnjama;
2. znanstvenim istraživanjima na području zaštite i unaprjeđivanja zdravlja osoba s duševnim smetnjama i njihovom zaštitom od liječničkih ili znanstvenih istraživanja bez njihova pristanka ili pristanka njihovih zastupnika;
3. uključivanjem osoba s duševnim smetnjama u obrazovne programe koji se provode u ustanovi za mentalno zdravlje ili nekoj drugoj ustanovi u kojoj su one smještene;
4. oporavak osoba s duševnim smetnjama njihovim uključivanjem u obiteljsku, radnu i društvenu sredinu;
5. izobrazbom osoba koje se bave zaštitom osoba s duševnim smetnjama i unaprjeđivanjem njihova zdravlja.

Članak 3.

Izrazi uporabljeni u ovom zakonu, imaju sljedeća značenja:

1. **Osoba s duševnim smetnjama** je duševno bolesna osoba, osoba s duševnim poremećajem, nedovoljno duševno razvijena osoba, ovisnik o alkoholu ili drogama ili osoba s drugim duševnim smetnjama.
2. **Osoba s težim duševnim smetnjama** je osoba s takvim duševnim smetnjama koja nije u mogućnosti shvatiti značenje svojega postupanja ili ne može vladati svojom voljom ili su te mogućnosti smanjene u tolikoj mjeri da je neophodna zdravstvena pomoć.
3. **Ustanova za mentalno zdravlje** je zdravstvena ustanova koja obavlja specijalističko-konzulativnu i bolničku zdravstvenu zaštitu iz područja psihijatrije, a ustrojena je sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", broj 29/97 - (u daljnjem tekstu: zdravstvena ustanova).
4. **Psihijatar** je doktor medicine specijalist iz područja psihijatrije ili neuropsihijatrije.
5. **Diijete** je osoba mlađa od 14 godina života.

6. **Malodobna osoba** je osoba starija od 14 godina života koja nije navršila 18 godina života i koja nije stekla poslovnu sposobnost.
7. **Liječnički postupak** je određen oblik liječenja, dijagnostički postupak, prijem i smještaj u zdravstvenu ustanovu radi dijagnostičke obrade i liječenja, uključivanje u obrazovne programe koji se provode u zdravstvenoj ustanovi, izvođenje istraživanja na području zaštite i unaprjeđivanja zdravlja osoba s duševnim smetnjama.
8. **Prijem u zdravstvenu ustanovu** je postupak od dolaska ili dovođenja osobe u tu ustanovu radi pregleda ili liječenja do donošenja odluke o njezinom dobrovoljnom smještaju ili prisilnom zadržavanju u zdravstvenoj ustanovi.
9. **Pristanak** je slobodno dana suglasnost osobe s duševnim smetnjama za provođenje određenog liječničkog postupka, koja se zasniva na odgovarajućem poznavanju svrhe, prirode, posljedica, koristi i opasnosti tog liječničkog postupka i drugih mogućnosti liječenja.
10. **Dobrovoljni smještaj** je smještaj osobe s duševnim smetnjama u zdravstvenoj ustanovi uz njezin pristanak.
11. **Prisilno zadržavanje** je smještaj osobe s težim duševnim smetnjama u zdravstvenu ustanovu od trenutka donošenja odluke psihijatra o zadržavanju te osobe bez njezina pristanka do odluke suda o prisilnom smještaju bez obzira da li se radi o osobi koja je tek došla ili dovedena u zdravstvenu ustanovu ili osobi koja se već nalazi na liječenju u zdravstvenoj ustanovi pa je opozvala pristanak za dobrovoljni smještaj.
12. **Prisilni smještaj** je smještaj osobe s težim duševnim smetnjama u zdravstvenoj ustanovi bez njezina pristanka, a djeteta, malodobne osobe ili osobe lišene poslovne sposobnosti s težim duševnim smetnjama bez pristanka njezinog zakonskog zastupnika uz uvjete i po postupku iz glave V ovog zakona.

II - TEMELJNA NAČELA

Članak 4.

Svaka osoba s duševnim smetnjama ima pravo na zaštitu i unaprjeđivanje svoga zdravlja.

Osoba s duševnim smetnjama ima pravo na jednake uvjete liječenja kao i svaka druga osoba kojoj se pruža zdravstvena zaštita.

Slobode i prava osobe s duševnim smetnjama mogu se ograničiti samo zakonom ako je to nužno radi zaštite zdravlja ili sigurnosti te ili drugih osoba.

Članak 5.

Dostojanstvo osoba s duševnim smetnjama mora se štiti i poštivati u svim okolnostima.

Osobe s duševnim smetnjama imaju pravo na zaštitu od bilo kakvog oblika zlostavljanja te ponižavajućeg postupanja.

Osobe s duševnim smetnjama ne smiju biti dovedene u neravnopravan položaj zbog svoje duševne smetnje. Posebne mjere koje se poduzimaju da bi se zaštitila prava ili osiguralo unaprjeđivanje zdravlja osoba s duševnim smetnjama ne smatraju se oblikom nejednakog postupanja.

Članak 6.

Liječenje osoba s duševnim smetnjama organizirati će se tako da se u najmanjoj mogućoj mjeri ograničava njihova sloboda i prava te prouzrokuju fizičke i psihičke neugodnosti, vrijeđa njihova osobnost i ljudsko dostojanstvo.

Članak 7.

Psihijatri i drugi zdravstveni djelatnici dužni su dobrovoljnom prihvatanju suradnje u liječenju i uvažavanju želja i potreba osobe s duševnim smetnjama dati prednost pred prisilnim mjerama.

Članak 8.

Osoba s duševnim smetnjama koja može razumjeti prirodu, posljedice i opasnost predloženog liječničkog postupka i koja na osnovi toga može donijeti odluku i izraziti svoju volju može se pregledati ili podvrgnuti liječničkom postupku samo uz njezin pisani pristanak.

Sposobnost osobe dati pristanak utvrđuje doktor medicine ili psihijatar u vrijeme kada ta osoba donosi odluku i u tu svrhu izdaje pisanu potvrdu. Ova se potvrda prilaže u liječničku dokumentaciju. Osoba iz stavka 1. ovoga članka može zahtijevati da postupku davanja pristanka bude nazočna osoba od njezinog povjerenja.

Osoba s duševnim smetnjama koja nije sposobna dati pristanak, bilo zbog toga što u određenom trenutku ne može razumjeti prirodu, posljedice ili opasnost predloženog liječničkog postupka ili zbog toga što u tom trenutku ne može donijeti odluku ili izraziti svoju slobodnu volju, može se podvrgnuti samo onom liječničkom postupku koji je u njezinom najboljem interesu.

Dijete ili malodobna osoba s duševnim smetnjama koja nije sposobna dati pristanak može se podvrgnuti pregledu ili drugom liječničkom postupku samo uz pristanak njegovog zakonskog zastupnika. Mišljenje malodobnika se pri tome treba uzimati u obzir sukladno njegovoj dobi i stupnju zrelosti.

Punoljetna osoba s duševnim smetnjama koja nije sposobna dati pristanak može se podvrgnuti pregledu ili drugom liječničkom postupku samo uz pristanak njezinog zakonskog zastupnika, a ako ga nema onda uz suglasnost povjerenstva za zaštitu osoba s duševnim smetnjama pri zdravstvenoj ustanovi.

Kada pristanak daju osobe iz st. 4. i 5. ovoga članka, psihijatar im je dužan pod istim uvjetima dati obavijesti koje je dužan dati osobi s duševnim smetnjama kada ova daje pristanak.

Pristanak iz st. 1., 4. i 5. ovoga članka može se povući u bilo kojem trenutku. Osobi koja povlači pristanak moraju se objasniti posljedice prestanka primjenjivanja određenog liječničkog postupka.

Odricanje osobe s duševnim smetnjama od prava na davanje pristanka ne proizvodi pravne učinke.

Članak 9.

Traženje pristanka iz članka 8. st. 1., 4. i 5. nije obvezno ako bi zbog njegovog pribavljanja bio neposredno ugrožen život osobe s duševnim smetnjama ili bi prijetila ozbiljna i neposredna opasnost od težeg narušenja njenog zdravlja. Liječnički postupak može se primjenjivati bez pristanka samo dok traje navedena opasnost.

Šef odjela zdravstvene ustanove ili psihijatar kojeg je šef odjela za to ovlastio treba odlučiti o nužnosti i žurnosti određenog liječničkog postupka. O tom postupku treba se bez odlaganja obavijestiti zakonskog zastupnika osobe s duševnim smetnjama ako ga ova ima.

Osoba s težim duševnim smetnjama koja je prisilno smještena u zdravstvenu ustanovu može se i bez njezinog pristanka podvrgnuti pregledu ili drugom liječničkom postupku koji služi liječenju duševnih smetnji zbog kojih je prisilno smještena u zdravstvenu ustanovu samo ako bi bez provođenja tog postupka nastupilo teško oštećenje zdravlja te osobe.

Ako se liječnički postupak provodi bez pristanka osobe s duševnim smetnjama sukladno st. 4. i 5. članka 8. i st. 2. i 3. ovoga članka treba u mjeri, u kojoj je to moguće, objasniti toj osobi moguće postupke njezinog liječenja i uključiti tu osobu u planiranje njezinog liječenja.

Članak 10.

O svakom prisilnom smještaju punoljetnih osoba s duševnim smetnjama bez njihova pristanka, odnosno djece i malodobnih osoba s duševnim smetnjama i osoba lišenih poslovne sposobnosti bez pristanka njihovih zakonskih zastupnika odlučuje sud.

Postupci po odredbama ovog zakona su žurni.

Zdravstvena ustanova mora obavijestiti povjerenstvo za zaštitu osoba s duševnim smetnjama o svakom slučaju oduzimanja slobode iz stavka 1. ovog članka.

III - PRAVA I DUŽNOSTI OSOBA S DUŠEVNIM SMETNJAMA I OSOBA KOJE PROVODE NJIHOVU ZAŠTITU I LIJEČENJE

Članak 11.

Svaka osoba s duševnim smetnjama dobrovoljno ili prisilno smještena u zdravstvenu ustanovu ima pravo:

1. biti upoznata u vrijeme prijema, a kasnije na svoj izričit zahtjev s njezinim pravima i obvezama, te poučena o tome kako može svoja prava ostvariti;
2. biti upoznata s razlozima i ciljevima njezinog smještaja te sa svrhom, prirodom, posljedicama, korisnosti i opasnostima provedbe predloženog oblika liječenja kako i korisnosti i opasnostima provedbe drugih mogućnosti liječenja;
3. djelatno sudjelovati u planiranju i provođenju svojeg liječenja, oporavka i resocijalizacije;
4. obrazovati se prema odgovarajućem općem nastavnom planu i programu ili posebnom nastavnom planu i programu za osobe zaostale u razvoju i posebnom nastavnom planu i programu za osobe s duševnim smetnjama;
5. na novčanu naknadu za rad u radno-terapijskim poslovima od kojih ustanova u kojoj se nalaze na liječenju ostvaruje prihod;
6. podnositi pritužbe izravno ravnatelju zdravstvene ustanove ili šefu odjela glede oblika liječenja, dijagnosticiranja, otpusta iz ustanove i povrede njezinih prava i sloboda;
7. postavljati zahtjeve i izjavljivati bez nadzora i ograničenja prigovore, žalbe i druge pravne lijekove nadležnim sudovima odnosno tijelima uprave;
8. savjetovati se o svom trošku nasamo s liječnikom ili odvjetnikom po svom izboru;
9. družiti se s drugim osobama u zdravstvenoj ustanovi i primati posjete;
10. o svom trošku slati i primati bez nadzora i ograničenja poštu, pakete i tiskovine te telefonirati;
11. posjedovati predmete za osobnu uporabu;
12. sudjelovati po svom izboru u vjerskim aktivnostima u okviru mogućnosti zdravstvene ustanove.

Obavijesti iz toč. 1. i 2. stavka 1. ovoga članka unose se u liječničku dokumentaciju osobe s duševnim smetnjama.

Prava iz stavka 1. toč. 1., 2., 3., 5., 6. i 7. ovoga članka mogu u ime osobe s duševnim smetnjama ostvarivati članovi obitelji ili druge osobe koje djeluju u njezinom interesu.

Prava iz stavka 1. toč. 9., 10. i 11. ovoga članka mogu se ograničiti kada postoji osnovana sumnja da osoba s duševnim smetnjama nastoji pribaviti oružje ili drogu, dogovara se o bijegu ili počinjenju kaznenog djela ili kada to zahtijeva zdravstveno stanje osobe. Prednji podaci se unose u liječničku dokumentaciju.

Članak 12.

Kada je liječenje osobe s duševnim smetnjama prijeko potrebno u zdravstvenoj ustanovi, ono će se omogućiti i provesti u odgovarajućoj ustanovi koja se nalazi u mjestu njezina prebivališta, ako nema prebivališta onda u mjestu njezina boravišta, a ako ni njega nema onda u mjestu gdje je osoba zatečena, a ako u tom mjestu nema zdravstvene ustanove u zdravstvenoj ustanovi koja je najbliža mjestu njezina prebivališta, boravišta ili mjesta gdje je osoba zatečena.

Uz pisani pristanak osobe s duševnim smetnjama odnosno zakonskog zastupnika osobe lišene poslovne sposobnosti, djeteta ili malodobne osobe s duševnim smetnjama dan sukladno članku

8. st. 1., 4. i 5. ovoga zakona ili na pisani zahtjev osoba ovlaštenih dati pristanak, liječenje se može provesti u zdravstvenoj ustanovi koja ne odgovara uvjetima iz stavka 1. ovoga članka.

Psihijatrijsko liječenje djece i malodobnih osoba provodi se na odjelu zdravstvenih ustanova namijenjenih liječenju djece i mladeži koji su odvojeni od odjela za punoljetne bolesnike.

Članak 13.

Nedovoljno duševno razvijena osoba koja ne raspolaže psihičkim mogućnostima za uključivanje u liječenje u zdravstvenoj ustanovi kao i svaka druga osoba s duševnim smetnjama, liječit će se u ustanovama ili odjelima koji su prilagođeni posebnim potrebama tih osoba.

Članak 14.

Psihijatrijsko liječenje djece s poremećajima u ponašanju, tjelesno ili mentalno oštećene djece, psihički bolesne djece te tjelesno ili mentalno oštećene ili bolesne osobe organizira i provodi nadležna zdravstvena ustanova.

Prisilno smještaj osoba iz stavka 1. ovoga članka provodi se po odredbama ovoga zakona.

Članak 15.

Elektrokonvulzivno ili hormonalno liječenje može se primijeniti samo pod sljedećim pretpostavkama:

- na temelju pisanog pristanka osobe s duševnim smetnjama ili ako ga ona nije sposobna dati, na temelju pisanog pristanka osoba iz članka 8. st. 4. i 5. ovoga zakona;
- uz pozitivno mišljenje drugog psihijatra o potrebi i posljedicama primjene takvog liječničkog postupka;
- ako su prethodno iscrpljene sve ostale metode liječenja;
- ako je primjena navedenih metoda nužna za liječenje osobe s duševnim smetnjama, i
- ako se ne očekuje da bi primjena navedenih metoda mogla imati negativne popratne posljedice.

Prema osobi s težim duševnim smetnjama koja je prisilno zadržana ili prisilno smještena u zdravstvenoj ustanovi može se primijeniti elektrokonvulzivno liječenje i bez pristanka te osobe ili osoba navedenih u članku 8. st. 4. i 5. ovoga zakona samo uz odobrenje povjerenstva za zaštitu osoba s duševnim smetnjama pri zdravstvenoj ustanovi i uz poštivanje ostalih pretpostavki navedenih u stavku 1. ovoga članka.

Primjena liječenja iz st. 1. i 2. ovoga članka mora se uvijek upisati u liječničku dokumentaciju zajedno s pisanim pristankom navedenih osoba i mišljenjem drugog liječnika.

Primjena psihokirurgije i kastracije nije dopuštena.

Članak 16.

Biomedicinska istraživanja nad osobama s duševnim smetnjama mogu se poduzeti samo:

- ako nema druge odgovarajuće mogućnosti istraživanja nad ljudima;
- ako opasnost od istraživanja za osobu s duševnim smetnjama nije nesrazmjerna koristi od istraživanja;
- ako je istraživački projekt odobrilo Federalno ministarstvo zdravstva nakon nezavisnog preispitivanja znanstvenog značaja, važnosti cilja i etičnosti samog istraživanja;
- ako su osobe koje sudjeluju u istraživanju obaviještene o svojim pravima i pravnoj zaštiti koju uživaju, i
- ako su osobe koje sudjeluju u istraživanju dale svoj pisani pristanak koji mogu povući u svakom trenutku.

Biomedicinska istraživanja nad osobom s duševnim smetnjama koja nije u stanju dati svoj pristanak može se poduzeti samo ukoliko su uz pretpostavke iz stavka 1. toč. a) - d) ovoga članka ispunjene još i ove dodatne pretpostavke:

- ako se očekuje da će rezultati istraživanja biti od stvarne i izravne koristi za zdravlje te osobe;

- ako istraživanje nad osobama koje su u stanju dati pristanak ne bi polučilo jednako dobre rezultate;

- ako su osobe navedene u članku 8. st. 4. i 5. ovoga zakona dale svoj pisani pristanak, i

- ako se osoba nad kojom se istraživanje provodi nije izričito protivila tom ili takvom istraživanju.

Biomedicinsko istraživanje za koje se ne očekuje da će biti od stvarne i izravne koristi za zdravlje osobe koja nije sposobna dati pristanak, može se provesti i kada su ispunjene pretpostavke iz st. 1. i 2. ovoga članka samo:

- ako istraživanje ima za cilj doprinijeti, kroz povećanje znanstvenog razumijevanja određene bolesti ili stanja, stvaranju koristi za samu osobu koja sudjeluje u istraživanju ili osobe iste dobi ili s istom bolesti ili poremećajem, te
- ako istraživanje predstavlja najmanju moguću opasnost i opterećenje za tu osobu.

Biomedicinska istraživanja nad djecom i malodobnim osobama mogu se poduzeti pod pretpostavkama iz st. 2. i 3. ovoga članka samo uz odobrenje povjerenstva za zaštitu osoba s duševnim smetnjama pri zdravstvenoj ustanovi.

Članak 17.

Osobe koje obavljaju djelatnosti zaštite i liječenja osoba s duševnim smetnjama dužne su čuvati kao profesionalnu tajnu sve što saznaju ili primijete tijekom obavljanja tih djelatnosti.

Osobe navedene u stavku 1. ovoga članka mogu otkriti ono što su saznale ili primijetile glede duševno oboljelih osoba tijekom obavljanja svoje djelatnosti, samo uz pristanak tih osoba ili njihovog zakonskog zastupnika.

Osobe iz stavka 1. ovog članka mogu i bez pristanka osobe s duševnim smetnjama otkriti ono što saznaju tijekom liječenja i zaštite te osobe:

- drugom psihijatru ili doktoru medicine ako je to nužno za pružanje liječničke pomoći toj osobi,
- službenim osobama u centrima za socijalnu skrb i drugim tijelima uprave kada je to nužno da bi one mogle postupati u svezi osobe s duševnim smetnjama na temelju i u okviru svojih ovlasti, i to samo onda kada osobe s duševnim smetnjama nisu sposobne dati svoj pristanak, a osobe iz stavka 1. ovoga članka nemaju osnove vjerovati da bi se osoba s duševnim smetnjama protivila otkrivanju takvih podataka,
- ako je to nužno učiniti u općem interesu ili interesu druge osobe koji je pretežniji od interesa čuvanja tajne.

Otkrit će se samo oni podaci koji su nužni za ostvarivanje svrha navedenih u stavku 3. ovoga članka i ti podaci ne smiju se koristiti u druge svrhe osim onih za koje su dani.

Općim interesom ili interesom koji je pretežniji od interesa čuvanja tajne u smislu stavka 3. ovoga članka smatra se:

- otkrivanje saznanja da osoba s duševnim smetnjama priprema počinjene kaznenog djela za koje je zakonom propisana kazna zatvora od pet godina ili teža kazna,
- otkrivanje ili suđenje za najteža kaznena djela ako bi ono bilo znatno usporeno ili onemogućeno bez otkrivanja inače zaštićenih podataka,
- zaštita javnog zdravlja i sigurnosti,
- sprječavanje izlaganja druge osobe neposrednoj i ozbiljnoj opasnosti za njezin život ili zdravlje.

Psihijatar i doktor medicine iz stavka 1. ovoga članka dužni su čuvati kao profesionalnu tajnu, a službene osobe iz stavka 3. ovoga članka kao službenu tajnu, sve što se odnosi na osobu s duševnim smetnjama.

Klinički i drugi materijali koji se koriste u predavanjima ili znanstvenim tiskovinama moraju prikriti identitet osoba s duševnim smetnjama o kojima govore.

Članak 18.

Liječnička dokumentacija o liječenju osobe s duševnim smetnjama dostupna je isključivo sudu za potrebe postupka koji je u tijeku.

Liječnička dokumentacija sadržava samo one podatke koji su prijeko potrebni za ostvarenje svrhe zbog koje se zahtijeva njezina dostava.

Izjave osobe s duševnim smetnjama sadržane u liječničkoj dokumentaciji koje se odnose na počinjenje nekog kaznenog djela ne mogu se koristiti kao dokaz u sudskom postupku.

Podaci iz liječničke dokumentacije koji su potrebni za ostvarenje zdravstvene, socijalne, obiteljskopravne ili mirovinske zaštite mogu se dati za službene svrhe na zahtjev tijela nadležnih za tu zaštitu samo uz suglasnost osoba s duševnim smetnjama, a ako one nisu sposobne dati suglasnost onda samo ukoliko se osnovano vjeruje da se osoba s duševnim smetnjama ne bi protivila davanju navedenih podataka.

Članak 19.

Svaki liječnički postupak mora se upisati u liječničku dokumentaciju s naznakom je li bio poduzet sa ili bez pristanka osobe.

Članak 20.

Psihijatar može odobriti razgovor osobe s duševnim smetnjama smještene u zdravstvenu ustanovu s ovlaštenim osobama Federalnog odnosno kantonalnog ministarstva unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: nadležno ministarstvo unutarnjih poslova), istražnim sudcem i stručnim djelatnicima centra za socijalnu skrb samo ako to dopušta zdravstveno stanje osobe s duševnim smetnjama.

Psihijatar neće odobriti razgovor s ovlaštenim osobama iz stavka 1. ovoga članka s osobom koja nije sposobna razumjeti stanje u kojem se nalazi, niti posljedice takvog razgovora.

Odluku iz st. 1. i 2. ovoga članka psihijatar je obvezan unijeti u liječničku dokumentaciju.

IV - DOBROVOLJNI SMJEŠTAJ OSOBA S DUŠEVNIM SMETNJAMA U ZDRAVSTVENU USTANOVU

Članak 21.

Osoba s duševnim smetnjama koja je sposobna razumjeti svrhu i posljedice smještaja u zdravstvenu ustanovu i koja je na osnovi toga sposobna donijeti slobodnu odluku može se uz njezin pisani pristanak odnosno zahtjev, a na temelju uputnice o potrebi smještaja, smjestiti u zdravstvenu ustanovu.

U postupku izdavanja uputnice utvrđuje se sposobnost osobe s duševnim smetnjama za davanje pristanka o čemu se izdaje pismena potvrda suglasno članku 8. stavak 2. ovoga zakona.

Šef odjela odnosno dežurni psihijatar u zdravstvenoj ustanovi u koju se smješta osoba iz stavka 1. ovoga članka samostalnim ili neovisnim pregledom utvrdit će da li se radi o osobi s duševnim smetnjama kod koje se odgovarajući terapijski uspjesi ne mogu postići liječenjem izvan takve ustanove.

Ako ne postoji suglasnost liječnika iz st. 1. i 3. ovoga članka glede potrebe smještaja dotične osobe u zdravstvenu ustanovu ili se radi o punoljetnoj osobi koja nije sposobna dati pristanak i koja nema zakonskog zastupnika ili ako se radi o djetetu, malodobnoj osobi ili osobi lišenoj poslovne sposobnosti s duševnim smetnjama koja nije sposobna dati pristanak, a čiji zakonski zastupnik je dao pristanak za smještaj te osobe u zdravstvenu ustanovu, odluku o smještaju te osobe u zdravstvenu ustanovu donijet će sud nadležan odlučivati u postupku prisilnog smještaja po žurnom postupku primjenjujući odgovarajuće odredbe ovoga zakona o prisilnom zadržavanju i prisilnom smještaju u zdravstvenoj ustanovi. Ove osobe su izjednačene s dobrovoljno smještenim osobama u svim drugim postupcima, pravima i slobodama.

V - PRISILNO ZADRŽAVANJE I PRISILNI SMJEŠTAJ U ZDRAVSTVENU USTANOVU

Članak 22.

Osoba s težim duševnim smetnjama koja uslijed svoje duševne smetnje ozbiljno i izravno ugrožava vlastiti život ili zdravlje ili sigurnost, odnosno život ili zdravlje ili sigurnost drugih osoba može se smjestiti u zdravstvenu ustanovu bez pristanka, po postupku za prisilno zadržavanje i prisilni smještaj propisanim ovim zakonom.

Dijete, malodobna osoba ili osoba lišena poslovne sposobnosti može se iz razloga navedenih u stavku 1. ovoga članka smjestiti u zdravstvenu ustanovu i bez pristanka njezinog zakonskog zastupnika po postupku za prisilno zadržavanje ili prisilni smještaj.

Članak 23.

Osoba iz članka 22. ovoga zakona primit će se u zdravstvenu ustanovu nadležnu prema članku 12. stavak 1. ovoga zakona na temelju uputnice doktora medicine koji nije uposlen u dotičnoj zdravstvenoj ustanovi i koji je tu osobu osobno pregledao i napisao propisanu ispravu o tom pregledu.

Obrazac isprave s odgovarajućim sadržajem iz stavka 1. ovoga članka propisuje federalni ministar zdravstva. U ispravi moraju biti naznačeni i obrazloženi razlozi zbog kojih se prisilno zadržavanje smatra nužnim.

Članak 24.

Osobu s duševnim smetnjama za koju se osnovano sumnja da može neposredno ugroziti vlastiti život ili zdravlje odnosno život i zdravlje drugih u osobito žurnim slučajevima mogu ovlaštene službene osobe nadležnog ministarstva unutarnjih poslova dovesti u zdravstvenu ustanovu nadležnu prema prebivalištu ili boravištu osobe odnosno prema mjestu na kojem je osoba trenutačno zatečena bez prethodnog liječničkog pregleda iz članka 23. stavka 1. ovoga zakona.

Članak 25.

Psihijatar u zdravstvenoj ustanovi koji primi osobu temeljem čl. 23. i 24. ovoga zakona dužan ju je odmah pregledati kako bi utvrdio postoje li razlozi za prisilno zadržavanje iz članka 22. ovoga zakona.

Kada psihijatar ocijeni da ne postoje razlozi iz članka 22. ovoga zakona za prisilno zadržavanje, otpustit će dovedenu osobu i upisati svoju odluku o tome s obrazloženjem u liječničku dokumentaciju.

Članak 26.

Kada psihijatar utvrdi postojanje razloga za prisilno zadržavanje iz članka 22. ovoga zakona, dužan je donijeti odluku o prisilnom zadržavanju koja se s obrazloženjem upisuje u liječničku dokumentaciju.

Psihijatar će tu odluku priopćiti prisilno zadržanoj osobi na primjeren način i upoznati je s razlozima i ciljevima njezinog prisilnog zadržavanja te s njezinim pravima i dužnostima po ovom zakonu.

Članak 27.

Zdravstvena ustanova koja je prisilno zadržala osobu s duševnim smetnjama iz članka 22. ovoga zakona dužna je o tome bez odgode, a najkasnije u roku 24 sata od donošenja odluke o prisilnom zadržavanju, neposredno ili putem elektronskih sredstava komuniciranja dostaviti nadležnom sudu na području kojega se nalazi zdravstvena ustanova obavijest o prisilnom zadržavanju zajedno s liječničkom dokumentacijom o pregledu osobe s duševnim smetnjama s obrazloženjem razloga za prisilno zadržavanje.

Zdravstvena ustanova dužna je obavijest o prisilnom zadržavanju dostaviti u roku iz stavka 1. ovoga članka izdavatelju uputnice i zakonskom zastupniku prisilno zadržane osobe, nadležnom centru za socijalnu skrb i povjerenstvu za zaštitu osoba s duševnim smetnjama.

Centar za socijalnu skrb iz stavka 2. ovoga članka nadležan je prema posljednjem prebivalištu odnosno boravištu prisilno zadržane osobe, a ako je prebivalište odnosno boravište prisilno zadržane osobe nepoznato prema području na kojem se nalazi zdravstvena ustanova.

Obrazac s odgovarajućim sadržajem obavijesti o prisilnom zadržavanju propisuje federalni ministar zdravstva.

Članak 28.

Postupak propisan čl. 26. i 27. ovoga zakona primjenjuje se i na osobu s duševnim smetnjama koja se prisilno zadržava u slučaju kada je već smještena na liječenje u zdravstvenu ustanovu uz njezin pristanak pa pristanak opozove, ili su u međuvremenu nastupili uvjeti koji odgovaraju uvjetima za prisilni smještaj iz članka 22. ovoga zakona, te na osobu glede koje su ispunjeni uvjeti iz članka 22. ovoga zakona koja se na drugi način našla u zdravstvenoj ustanovi.

Rok od 24 sata za dostavu obavijesti o prisilnom zadržavanju u slučaju iz stavka 1. ovoga članka, počinje teći od opoziva pristanka smještene osobe.

Članak 29.

U postupku prisilnog smještaja osobe s duševnim smetnjama u zdravstvenu ustanovu odlučuje nadležni sud u izvanparničnom postupku.

U postupku za prisilni smještaj javnost je isključena, ukoliko sud ne odluči drugačije.

Isključenje javnosti ne odnosi se na zakonskog zastupnika i odvjetnika osobe s duševnim smetnjama.

Dopustit će se da raspravi budu nazočne pojedine službene osobe koje se bave liječenjem i zaštitom osoba s duševnim smetnjama, znanstveni i javni radnici, a ukoliko se osoba s duševnim smetnjama tome ne protivi, odnosno ako se ona nije sposobna protiviti ako se tome ne protive njezin zakonski zastupnik ili odvjetnik, može to dopustiti i njezinom bračnom drugu i bliskim srodnicima.

Osobe koje su nazočne raspravi upozorit će se da su dužne kao tajnu čuvati sve ono što su na raspravi saznale te na posljedice otkrivanja tajne.

Članak 30.

Kada nadležni sud primi obavijest o prisilnom zadržavanju ili na koji drugi način sazna za prisilno zadržavanje, donijet će rješenje o pokretanju postupka po službenoj dužnosti i postaviti osobi punomoćnika iz redova odvjetnika radi zaštite njezinih prava ako to ona već nije učinila, odnosno ako zaštita njezinih prava u postupku nije osigurana na drugi način.

Sud je dužan da ispita sve okolnosti koje su od značaja za donošenje rješenja i da sasluša sve osobe koje imaju saznanje o bitnim činjenicama.

Ukoliko je to moguće i ako to neće štetno utjecati na zdravlje duševno bolesne osobe, sud će saslušati i tu osobu.

Članak 31.

Prije donošenja odluke o prisilnom smještaju ili o otpustu osobe s duševnim smetnjama, sud je dužan pribaviti pisano mišljenje jednog od psihijatarâ s liste stalnih sudskih vještaka koji nije uposlen u zdravstvenoj ustanovi u kojoj se nalazi prisilno zadržana osoba, o tome da li je prisilni smještaj u zdravstvenoj ustanovi prijeko potreban. Kada odlučuje o prisilnom smještaju djeteta ili malodobne osobe sud je dužan ovo mišljenje pribaviti od psihijatra specijaliziranog za liječenje djece i malodobnika, odnosno od psihijatra koji ima duže iskustvo u radu sa djecom.

Psihijatar iz stavka 1. ovoga članka daje sudu pisano mišljenje o potrebi prisilnog smještaja nakon što osobno obavi pregled osobe s duševnim smetnjama.

Članak 32.

Po završenom postupku sud je dužan odmah, a najkasnije u roku tri dana, da donese rješenje kojim će odlučiti da li se osoba

zadržana u zdravstvenoj ustanovi može i dalje zadržavati ili će se pustiti iz zdravstvene ustanove.

O svojoj odluci sud obavještava centar za socijalnu skrb.

Članak 33.

Ako sud odluči da se primljena osoba zadrži u zdravstvenoj ustanovi odredit će i vrijeme zadržavanja koje ne može biti dulje od jedne godine.

Zdravstvena ustanova je dužna da sudu, po potrebi, dostavlja izvješća o promjenama u zdravstvenom stanju zadržane osobe.

Članak 34.

Ako zdravstvena ustanova utvrdi da prisilno smještena osoba treba ostati smještena i nakon isteka trajanja prisilnog smještaja određenog u rješenju suda, dužna je da 30 dana prije isteka toga vremena predloži sudu donošenje rješenja o produženju prisilnog smještaja.

Članak 35.

Rješenje o produženom prisilnom smještaju sud donosi po istom postupku po kojem donosi i prvo rješenje o prisilnom smještaju.

Sud je dužan rješenje o produženom prisilnom smještaju donijeti najkasnije do isteka prethodno određenog trajanja prisilnog smještaja.

Članak 36.

Rješenje se dostavlja prisilno smještenoj osobi, njezinom zakonskom zastupniku, bliskom srodniku s kojim živi u zajedničkom kućanstvu, punomoćniku, nadležnom centru za socijalnu skrb, povjerenstvu za zaštitu osoba s duševnim smetnjama i zdravstvenoj ustanovi u kojoj je osoba s duševnim smetnjama prisilno smještena.

Članak 37.

Protiv rješenja o prisilnom smještaju u zdravstvenoj ustanovi i puštanja iz zdravstvene ustanove žalbu mogu izjaviti zdravstvena ustanova koja je zadržala osobu s duševnim smetnjama, zadržana osoba, njezin staratelj odnosno privremeni zastupnik i centar za socijalnu skrb, i to u roku osam dana od dana primitka rješenja.

Žalba ne zadržava izvršenje, ako sud iz opravdanih razloga drukčije ne odredi.

Prvostupanjski sud će žalbu sa spisima bez odlaganja dostaviti drugostupanjskom sudu, koji je dužan da donese odluku u roku tri dana od dana prijema žalbe.

VI - OTPUST IZ ZDRAVSTVENE USTANOVE

Članak 38.

Postupak otpusta iz zdravstvene ustanove dobrovoljno smještene osobe s duševnim smetnjama istovjetan je postupku otpusta iz druge zdravstvene ustanove osim u slučaju ako su nastupili uvjeti koji odgovaraju uvjetima iz članka 22. ovoga zakona. Tada će se osoba prisilno zadržati sukladno članku 28. ovoga zakona.

Članak 39.

Prisilno smještena osoba otpustit će se iz zdravstvene ustanove odmah pošto istekne vrijeme prisilnog smještaja određeno u rješenju suda o prisilnom smještaju.

Članak 40.

Sud može i prije isteka vremena određenog za zadržavanje osobe u zdravstvenoj ustanovi, po službenoj dužnosti ili na prijedlog zadržane osobe, njezinog staratelja kao i povjerenstva za zaštitu osoba s duševnim smetnjama da odluči o puštanju osobe iz zdravstvene ustanove, ako utvrdi da se njezino zdravstveno stanje poboljšalo u tolikoj mjeri da su prestali razlozi za daljnji prisilni smještaj o čemu donosi rješenje.

Članak 41.

Kada u slučajevima propisanim ovim zakonom osobu s duševnim smetnjama treba otpustiti iz zdravstvene ustanove, a ona zbog svojeg psihofizičkog stanja i uvjeta u kojima živi nije sposobna brinuti se o sebi niti ima osobe koje su po zakonu dužne i mogu se brinuti o njoj, premjestit će se iz zdravstvene ustanove u socijalnu ustanovu po postupku predviđenom Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom ("Službene novine Federacije BiH", broj 36/99).

O premještanju iz stavka 1. ovoga članka zdravstvena ustanova izvijestit će odmah sud koji je donio odluku o prisilnom smještaju ili o otpustu.

Članak 42.

Prisilno smještenim osobama zdravstvena ustanova može odobriti privremeni izlazak iz zdravstvene ustanove iz razloga oporavka ili medicinske terapije, osim ako se radi o osobi prisilno smještenoj u izvršenju mjere sigurnosti iz članka 43. ovoga zakona.

VII - POSTUPCI PREMA OSOBAMA S DUŠEVNIM SMETNJAMA PROTIV KOJIH SE VODI KAZNENI POSTUPAK

Članak 43.

Učinitelju koji je kazneno djelo učinio u stanju neuračunljivosti ili bitno smanjene uračunljivosti sud će u kaznenom postupku izreći mjeru sigurnosti obveznog zdravstvenog liječenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi, odnosno mjeru obveznog zdravstvenog liječenja na slobodi, sukladno odredbi čl. 63. i 64. Kaznenog zakona Federacije Bosne i Hercegovine i čl. 475. do 480. Zakona o kaznenom postupku ("Službene novine Federacije BiH", broj 43/98).

Članak 44.

Izvršenje mjere sigurnosti iz članka 43. ovoga zakona sprovodi se sukladno čl. 167. do 182. Zakona o izvršenju kaznenih sankcija u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 44/98).

VIII - PRIMJENA FIZIČKE SILE U ZAŠTITI OSOBA S DUŠEVNIM SMETNJAMA

Članak 45.

Fizička sila ili izdvajanje u zaštiti osobe s duševnim smetnjama primijenit će se u zdravstvenoj ustanovi samo kada je to jedino sredstvo da se tu osobu spriječi da svojim napadom ne ugrozi život ili zdravlje druge osobe ili svoj život ili zdravlje ili nasilno uništi ili ošteti tuđu imovinu veće vrijednosti.

Fizička sila ili izdvajanje iz stavka 1. ovoga članka primijenit će se samo u mjeri i na način prijeko potreban radi otklanjanja opasnosti izazvane napadom osobe s duševnim smetnjama.

Primjena fizičke sile ili izdvajanja smije trajati samo dok je nužno da se ostvari svrha iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 46.

Fizička sila, u smislu ovoga zakona, je uporaba sredstava za fizičko ograničavanje kretanja i djelovanja osoba s duševnim smetnjama.

Članak 47.

Odluku o primjeni fizičke sile ili izdvajanja iz članka 45. ovoga zakona donosi psihijatar, te nadzire njezinu primjenu.

Kada zbog izuzetne žurnosti nije moguće čekati da odluku donese psihijatar, odluku o primjeni fizičke sile ili izdvajanja može donijeti doktor medicine, medicinska sestra - tehničar, koji su dužni o tome odmah obavijestiti psihijatra koji će odlučiti od njezinoj daljnjoj primjeni.

Članak 48.

Kod izdvajanja osobe s duševnim smetnjama ili pri uporabi stezulje ili drugog oblika fizičkog obuzdavanja osobe s duševnim smetnjama obvezno je osigurati stalno praćenje tjelesnog i duševnog stanja te osobe od strane stručnog medicinskog osoblja.

Članak 49.

Prije nego što se na nju primijeni fizička sila, osoba će, ako je to s obzirom na okolnosti slučaja moguće biti na to upozorena.

Razlozi, način i mjera primjene fizičke sile te ime osobe koja je donijela odluku o njezinoj primjeni obvezno se upisuju u liječničku dokumentaciju.

Roditelji malodobne osobe s duševnim smetnjama ili zakonski zastupnik ili skrbnik osobe s duševnim smetnjama obavijestit će se odmah o primjeni fizičke sile ili izdvajanja.

Članak 50.

Ovlaštene službene osobe nadležnog ministarstva unutarnjih poslova dužne su na poziv doktora medicine pružiti pomoć zdravstvenim djelatnicima pri savladavanju tjelesnog otpora osobe iz članka 22. ovoga zakona, ali samo dok ta osoba pruža tjelesni otpor te dok se ne osigura zbrinjavanje i otklanjanje neposredne opasnosti te osobe.

Kada postoji neposredna opasnost da će osoba s duševnim smetnjama svojim ponašanjem u zdravstvenoj ustanovi napasti na život ili tijelo neke osobe ili otuđiti, uništiti ili teže oštetiti imovinu te ustanove, službene osobe ministarstva unutarnjih poslova dužne su na poziv ravnatelja ili zdravstvenog djelatnika kojeg je za to ovlastio ravnatelj zdravstvene ustanove žurno pružiti odgovarajuću pomoć.

Osoba koja je uputila pozive iz st. 1. i 2. ovoga članka dužna ga je naknadno u pisanom obliku obrazložiti te to obrazloženje uložiti u liječničku dokumentaciju.

IX - POVJERENSTVA ZA ZAŠTITU OSOBA S DUŠEVNIM SMETNJAMA

Članak 51.

Povjerenstva za zaštitu osoba s duševnim smetnjama osnivaju se pri zdravstvenim ustanovama specijaliziranim za liječenje osoba sa duševnim smetnjama.

Organizaciju i rad povjerenstava propisuje federalni ministar zdravstva.

Članom povjerenstva ne može biti osoba koja je zdravstveni djelatnik u zdravstvenoj ustanovi za koju se osniva povjerenstvo.

Povjerenstva za zaštitu osoba s duševnim smetnjama prate provedbu zaštite osoba s duševnim smetnjama neovisno o tome da li su dobrovoljno smještene, prisilno zadržane ili prisilno smještene u zdravstvenu ustanovu.

Na sve članove povjerenstva primjenjuje se obveza čuvanja profesionalne odnosno službene tajne sukladno članku 17. ovoga zakona.

Članak 52.

Povjerenstva za zaštitu osoba s duševnim smetnjama imaju zadatak:

- poduzimati mjere za sprječavanje nastanka duševnih bolesti i drugih duševnih smetnji,
- unaprijedivati postupanje prema osobama s duševnim smetnjama,
- pratiti provođenje postupaka propisanih ovim zakonom i predlagati zdravstvenoj ustanovi i nadležnom tijelu uprave mjere za otklanjanje uočenih nezakonitosti,
- pratiti poštivanje ljudskih prava i sloboda i dostojanstva osoba s duševnim smetnjama,
- po vlastitoj prosudbi ili na prijedlog treće osobe ispitivati pojedinačne slučajeve prisilnog zadržavanja ili prisilnog smještaja u zdravstvenu ustanovu odnosno smještaja

djece, malodobnih osoba, osoba lišenih poslovnih sposobnosti te punoljetnih osoba koje nisu sposobne dati pristanak,

- f) primati prigovore i pritužbe osoba s duševnim smetnjama, njihovih zakonskih zastupnika, članova obitelji, punomoćnika, trećih osoba, ili centra za socijalnu skrb te poduzimati potrebne mjere,
- g) predlagati nadležnom sudu donošenje odluke o otpustu iz zdravstvene ustanove.

Povjerenstva za zaštitu osoba s duševnim smetnjama najmanje jedanput godišnje podnose nadležnom kantonalnom i Federalnom ministarstvu zdravstva izvješće o svom radu i predlažu mjere za unaprjeđenje djelatnosti zaštite i liječenja osoba s duševnim smetnjama.

X - NADZOR

Članak 53.

Zdravstveno-inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona obavlja zdravstvena inspekcija na temelju ovlasti utvrđenih Zakonom o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", broj 29/97).

Federalno ministarstvo zdravstva odobrava i nadzire istraživačke projekte koji se sprovode u zdravstvenim ustanovama.

XI - KAZNENE ODREDBE

Članak 54.

Pravna osoba će se kazniti za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 2.000 do 50.000 KM, ako:

1. pregleda ili podvrgne osobu s duševnim smetnjama liječničkom postupku bez prethodnog valjanog pristanka (čl. 8. i 9.),
2. osobi s duševnim smetnjama ometa ili uskraćuje prava iz članka 10. ovoga zakona,
3. u liječenju osobe s duševnim smetnjama postupi suprotno članku 15. ovoga zakona,
4. poduzima biomedicinska istraživanja nad osobama s duševnim smetnjama suprotno članku 16. ovoga zakona,
5. povrijedi obvezu čuvanja profesionalne odnosno službene tajne (članak 17.),
6. vodi i postupa s medicinskom dokumentacijom suprotno čl. 18. i 19. ovoga zakona.
7. dobrovoljno smjesti osobu s duševnim smetnjama suprotno članku 21. ovoga zakona,
8. o prisilnom zadržavanju osobe ne obavijesti nadležni sud u roku od 24 sata od donošenja odluke o prisilnom zadržavanju (članak 27. stavak 1.),
9. u roku od 30 dana prije isteka trajanja prisilnog smještaja ne zatraži od suda donošenje rješenja o produženom prisilnom smještaju neurazumljive osobe (članak 34. stavak 1.),
10. ne otpusti osobu s duševnim smetnjama istekom trajanja prisilnog smještaja određenog u rješenju suda (članak 39.),
11. ne otpusti osobu po rješenju suda kojim se određuje prijevremeni otpust (članak 40.),
12. zlouporabi ovlasti iz članka 47. ovoga zakona.

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 400 do 5.000 KM i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

XII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 55.

Zdravstvena će ustanova u roku 15 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona obavijestiti nadležni sud o svim osobama koje su se na dan stupanja na snagu ovoga zakona zatekle u zdravstvenoj ustanovi bez pristanka.

Članak 56.

Nadležni sud će najkasnije u roku 7 dana po primitku obavijesti iz članka 55. ovoga zakona donijeti rješenja o prisilnom smještaju za sve osobe koje su prisilno zadržane u zdravstvenoj ustanovi prije stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 57.

Federalni ministar zdravstva dužan je donijeti provedbene propise na koje je ovlašten po odredbama ovoga zakona u roku 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 58.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedatelj Doma naroda Parlamenta Federacije BiH prof. dr. Ivo Komšić, v. r.	Zamjenik predsjedatelja Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH Ivan Brigić, v. r.
--	---

VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

523

Na osnovu člana 46. stav 2. i člana 59. stav 1. Zakona o proračunima-budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 20/98), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, donosi

UREDBU

O IZMJENAMA I DOPUNAMA UREDBE O NAČINU RADA RIZNICE (TREZORA), O SISTEMU GLAVNE KNJIGE RIZNICE (TREZORA) I NAČINU VOĐENJA JEDINSTVENOG RAČUNA RIZNICE (TREZORA)

Član 1.

U Uredbi o načinu rada riznice (trezora), o sistemu glavne knjige riznice (trezora) i načinu vođenja jedinstvenog računa riznice (trezora), ("Službene novine Federacije BiH", broj 23/00), u uvodu, riječi: "stav 1." iza riječi: "član 46." zamjenjuju se riječima: "stav 2.".

Član 2.

U članu 2. tačka e) mijenja se i glasi:

"Jedinstveni račun riznice (trezora) (u daljem tekstu: JRR) je jedan ili više računa koji se drže u ime Federalnog ministarstva financija-Federalnog ministarstva finansija i kantonalnih ministarstava finansija u Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i na koje će svi prihodi u ime Federacije i kantona biti primljeni i iz kojih će se vršiti sva plaćanja u ime Federacije i kantona.

JRR može imati podračune.

Iza tačke m) dodaju se nove tač. n) i o) koje glase:

"n) Transakcijski računi su bankovni računi riznice (trezora) koji se drže u ime Federalnog ministarstva financija-Federalnog ministarstva finansija i kantonalnih ministarstava finansija putem kojih se vrše svakodnevne finansijske transakcije budžetskih korisnika putem potvrda tih korisnika i vrše transakcijska plaćanja.

Dnevna salda na ovim računima prebacuju se svakodnevno na jedinstveni račun riznice (trezora) u Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.

o) Račun u Centralnoj banci Bosne i Hercegovine-Federalno ministarstvo financija-Federalno ministarstvo finansija i kantonalna ministarstva finansija moraju otvoriti račun u Centralnoj banci Bosne i Hercegovine radi prihvatanja prihoda i plasiranja istih".

Član 3.

Član 22. mijenja se i glasi:

"Glavnom knjigom riznice (trezora) upravljat će Federalno ministarstvo, za transakcije federalnog budžeta i ministarstva finansija kantona, preko svojih riznica (trezora). Glavna knjiga riznice (trezora) obuhvata knjige, glavnu knjigu i pomoćne knjige korisnika budžeta (nadležnih ministarstava i budžetskih korisnika) za sve izvore prihoda i izdataka i sve promjene imovine, obaveza i izvora vlasništva. Sve finansijske transakcije koje se odnose na budžet kao i transakcije i poslovni događaji koji nisu u vezi sa budžetom, (korisnici ostvaruju prihode prema članu 14. stav 2. Zakona) će se evidentirati posredstvom glavne knjige riznice (trezora) uključujući i transakcije koje se odnose na zaduženje i programe finansirane iz inostrane ili domaće pomoći.

Član 4.

Član 23. mijenja se i glasi:

"Nadležna ministarstva i budžetski korisnici su obvezni voditi pomoćne knjige (koje će činiti sastavni dio Sistema glavne knjige riznice (trezora) za sve transakcije i događaje, odnosno imovinu i obaveze koje se na njih odnose, u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu proračuna-budžeta Federacije Bosne i Hercegovine.

Transakcije i poslovni događaji u pomoćnim knjigama nadležnog ministarstva ili budžetskog korisnika moraju u svakom momentu biti u skladu sa sadržajima i iznosima transakcija i poslovnih događaja Sistema glavne knjige riznice (trezora).

Ako nadležno ministarstvo i drugi budžetski korisnici ostvaruju prihode prema članu 14. stav 2. Zakona, iznosi transakcija i poslovnih događaja po ovom osnovu moraju biti evidentirani i u Sistemu glavne knjige riznice".

Član 5.

Članovi 24. i 25. brišu se.

Član 6.

U članu 26. stavu 1. iza riječi "otvoren" dodaju se riječi: "u Centralnoj banci Bosne i Hercegovine putem transakcijskih računa otvorenih".

U stavu 2. riječi: "se mogu" zamjenjuju se riječima: "moraju se".

Član 7.

U članu 28., iza riječi "OOPP" u različitim padežima dodaju se riječi: "Centralna banka Bosne i Hercegovine", u odgovarajućem padežu.

Član 8.

Iza člana 26. dodaju se novi čl. 26a. i 26b. koji glase:

"Član 26a.

Federalno ministarstvo i kantonalna ministarstva finansija će otvoriti njihov jedinstveni račun riznice (trezora) u Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, gdje će ići sve potvrde dobivene u ime Federacije i kantona i iz kojeg će se vršiti sva plaćanja u ime Federacije i njenih institucija i u ime kantona.

Račun iz stava 1. ovog člana Federalno ministarstvo i kantonalna ministarstva finansija dužna su otvoriti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ove uredbe.

Federalno ministarstvo i ministarstvo finansija kantona ovlašćuje se da otvore podračune iz člana 2. ove uredbe samo u posebnim slučajevima.

Salda takvih računa se smatraju i uknjižavaju kao integralni dio JRR.

JRR i njegovi podračuni se nalaze pod ekskluzivnim pravom Federalnog ministarstva i kantonalnih ministarstava finansija. Niti jedna druga osoba ili institucija nema pravo nad ovim računima osim ako se odredi drugačije u generalnim i pojedinačnim uputstvima datim od strane ministarstva finansija.

Član 26b.

Federalno ministarstvo će pripremiti sve potrebne postupke i odredbe za uspostavljanje JRR sistema. Kada JRR sistem postane efektivan, svi individualni računi budžetskih institucija će biti zatvoreni, a njihova salda prebačena na JRR".

Član 9.

Ova uredba stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

V broj 377/2001

26. jula 2001. godine

Sarajevo

Premijer

dr. Alija Behmen, s. r.

Na temelju članka 46. stavak 2. i članka 59. stavak 1. Zakona o proračunima-budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 20/98), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, donosi

UREDBU

O IZMJENAMA I DOPUNAMA UREDBE O NAČINU RADA RIZNICE (TREZORA), O SISTEMU GLAVNE KNJIGE RIZNICE (TREZORA) I NAČINU VOĐENJA JEDINSTVENOG RAČUNA RIZNICE (TREZORA)

Članak 1.

U Uredbi o načinu rada riznice (trezora), o sistemu glavne knjige riznice (trezora) i načinu vođenja jedinstvenog računa riznice (trezora), ("Službene novine Federacije BiH", broj 23/00), u uvodu, riječi: "stavak 1." iza riječi: "članak 46." zamjenjuju se riječima: "stavak 2.".

Članak 2.

U članku 2. točka e) mijenja se i glasi:

"Jedinstveni račun riznice (trezora) (u daljnjem tekstu: JRR) je jedan ili više računa koji se drže u ime Federalnog ministarstva financija-Federalnog ministarstva finansija i kantonalnih ministarstava finansija u Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i na koje će svi prihodi u ime Federacije i kantona biti primljeni i iz kojih će se vršiti sva plaćanja u ime Federacije i kantona.

JRR može imati podračune.

Iza točke m) dodaju se nove toč. n) i o) koje glase:

"n) Transakcijski računi su bankovni računi riznice (trezora) koji se drže u ime Federalnog ministarstva financija-Federalnog ministarstva finansija i kantonalnih ministarstava finansija putem kojih se vrše svakodnevne finansijske transakcije proračunskih korisnika putem potvrda tih korisnika i vrše transakcijska plaćanja. Dnevna salda na ovim računima prebacuju se svakodnevno na jedinstveni račun riznice (trezora) u Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.

o) Račun u Centralnoj banci Bosne i Hercegovine-Federalno ministarstvo financija-Federalno ministarstvo finansija i kantonalna ministarstva finansija moraju otvoriti račun u Centralnoj banci Bosne i Hercegovine radi prihvatanja prihoda i plasiranja istih".

Članak 3.

Članak 22. mijenja se i glasi:

"Glavnom knjigom riznice (trezora) upravljat će Federalno ministarstvo, za transakcije federalnog proračuna i ministarstva financija kantona, preko svojih riznica (trezora). Glavna knjiga riznice (trezora) obuhvata knjige, glavnu knjigu i pomoćne knjige korisnika proračuna (nadležnih ministarstava i proračunskih korisnika) za sve izvore prihoda i izdataka i sve promjene imovine, obaveza i izvora vlasništva. Sve finansijske transakcije koje se odnose na proračun kao i transakcije i poslovni događaji koji nisu u svezi sa proračunom, (korisnici

ostvaruju prihode prema članku 14. stavak 2. Zakona) će se evidentirati posredstvom glavne knjige riznice (trezora) uključujući i transakcije koje se odnose na zaduženje i programe financirane iz inozemne ili domaće pomoći.

Članak 4.

Član 23. mijenja se i glasi:

"Nadležna ministarstva i proračunski korisnici su obvezni voditi pomoćne knjige (koje će činiti sastavni dio Sistema glavne knjige riznice (trezora) za sve transakcije i događaje, odnosno imovinu i obveze koje se na njih odnose, sukladno odredbama Uredbe o računovodstvu proračuna-budžeta Federacije Bosne i Hercegovine.

Transakcije i poslovni događaji u pomoćnim knjigama nadležnog ministarstva ili proračunskog korisnika moraju u svakom momentu biti u skladu sa sadržajima i iznosima transakcija i poslovnih događaja Sistema glavne knjige riznice (trezora).

Ako nadležno ministarstvo i drugi proračunski korisnici ostvaruju prihode prema članku 14. stavak 2. Zakona, iznosi transakcija i poslovnih događaja po ovom osnovu moraju biti evidentirani i u Sistemu glavne knjige riznice".

Članak 5.

Članak 24. i 25. brišu se.

Članak 6.

U članku 26. stavku 1. iza riječi "otvoren" dodaju se riječi: "u Centralnoj banci Bosne i Hercegovine putem transakcijskih računa otvorenih".

U stavku 2. riječi: "se mogu" zamjenjuju se riječima: "moraju se".

Članak 7.

U članku 28., iza riječi "OOPP" u različitim padežima dodaju se riječi: "Centralna banka Bosne i Hercegovine", u odgovarajućem padežu.

Članak 8.

Iza članka 26. dodaju se novi čl. 26a. i 26b. koji glase:

"Članak 26a.

Federalno ministarstvo i kantonalna ministarstva financija će otvoriti njihov jedinstveni račun riznice (trezora) u Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, gdje će ići sve potvrde dobivene u ime Federacije BiH i kantona i iz kojeg će se vršiti sva plaćanja u ime Federacije i njenih institucija i u ime kantona.

Račun iz stavka 1. ovog članka Federalno ministarstvo financija i kantonalna ministarstva financija dužna su otvoriti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ove uredbe.

Federalno ministarstvo i ministarstva financija kantona ovlaštavaju se da otvore podračune iz članka 2. ove uredbe samo u posebnim slučajevima.

Salda takvih računa se smatraju i uknjižavaju kao integralni dio JRR.

JRR i njegovi podračuni se nalaze pod ekskluzivnim pravom Federalnog ministarstva i kantonalnih ministarstava financija. Niti jedna druga osoba ili institucija nema pravo nad ovim računima osim ako se odredi drugačije u generalnim i pojedinačnim naputcima datim od strane ministarstva financija.

Članak 26b.

Federalno ministarstvo će pripremiti sve potrebne postupke i odredbe za uspostavljanje JRR sistema. Kada JRR sistem postane efikasan, svi individualni računi proračunskih institucija će biti zatvoreni, a njihova salda prebačena na JRR".

Članak 9.

Ova uredba stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

V broj 377/2001
26. srpnja 2001. godine
Sarajevo

Premijer
dr. **Alija Behmen**, v. r.

FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA/FINACIJA

524

Na osnovu člana 22. tačka 3. Zakona o unutrašnjem platnom prometu-prečišćeni tekst ("Službene novine Federacije BiH", broj 15/00) i člana 38. Zakona o platnim transakcijama ("Službene novine Federacije BiH", broj 32/00), federalni ministar finansija-federalni ministar financija, donosi

NAREDBU

O IZMJENAMA I DOPUNAMA NAREDBE O UPLATNIM RAČUNIMA PRIHODA BUDŽETA I VANBUDŽETSKIH FONDOVA NA TERITORIJI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE, NAČINU UPLAĆIVANJA TIH PRIHODA, NAČINU I ROKOVIMA ZA RASPOREĐIVANJE TIH PRIHODA KORISNICIMA I IZVJEŠTAVANJU KORISNIKA O NJIMA ZA 2001. GODINU

- U Naredbi o uplatnim računima prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, načinu uplaćivanja tih prihoda, načinu i rokovima za raspoređivanje tih prihoda korisnicima i izvještavanju korisnika o njima za 2001. godinu ("Službene novine Federacije BiH", br. 55/00, 57/00, 2/01, 10/01, 14/01 i 15/01), tačka 18.6 mijenja se i glasi:

"18.6. Doprinosi za osiguranje od nezaposlenosti uplaćuju se na račun Federalnog Zavoda za zapošljavanje do formiranja Službi za zapošljavanje na nivou kantona".

- Iza tačke 18.6. dodaje se nova tačka 18.7. koja glasi:

"18.7. Drugi doprinosi se uplaćuju na račune javnih prihoda u poslovnim bankama u skladu sa propisima".

	NAZIV PRIHODA	VRSTA PRIHODA
10	Ostali doprinosi	712192

- U tački 21.4. u Poglavlju Depozitni računi za prikupljanje javnih prihoda pod brojem II B u tački 1. riječi: "UNIVERZAL BANKA broj 165-001-10000077-25" zamjenjuju se riječima: "RAIFFEISEN BANK d.d. BOSNA I HERCEGOVINA broj 161-000002857-0003".
- Tačke 2. i 3. brišu se.
- Ova naredba stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 05-02-4774/01
augusta 2001. godine
Sarajevo

Ministar
prof. dr. **Nikola Grabovac**, s. r.

Temeljem članka 22. točka 3. Zakona o unutarnjem platnom prometu-prečišćeni tekst ("Službene novine Federacije BiH", broj 15/00) i članka 38. Zakona o platnim transakcijama ("Službene novine Federacije BiH", broj 32/00), federalni ministar finansija-federalni ministar financija, donosi

NAREDBU

O IZMJENAMA I DOPUNAMA NAREDBE O UPLATNIM RAČUNIMA PRIHODA BUDŽETA I VANBUDŽETSKIH FONDOVA NA TERITORIJI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE, NAČINU UPLAĆIVANJA TIH PRIHODA, NAČINU I ROKOVIMA ZA RASPOREĐIVANJE TIH PRIHODA KORISNICIMA I IZVJEŠTAVANJU KORISNIKA O NJIMA ZA 2001. GODINU

1. U Naredbi o uplatnim računima prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, načinu uplaćivanja tih prihoda, načinu i rokovima za raspoređivanje tih prihoda korisnicima i izvještavanju korisnika o njima za 2001. godinu ("Službene novine Federacije BiH", br. 55/00, 57/00, 2/01, 10/01, 14/01 i 15/01), točka 18.6 mijenja se i glasi:

"18.6. Doprinosi za osiguranje od neuposlenosti uplaćuju se na račun Federalnog Zavoda za zapošljavanje do formiranja Službi za zapošljavanje na razini županija".

2. Iza točke 18.6. dodaje se nova točka 18.7. koja glasi:

"18.7. Drugi doprinosi se uplaćuju na račune javnih prihoda u poslovnim bankama sukladno propisima".

	NAZIV PRIHODA	VRSTA PRIHODA
10	Ostali doprinosi	712192

3. U točki 21.4. u Poglavlju Depozitni računi za prikupljanje javnih prihoda pod brojem II B u točki 1. riječi: "UNIVERZAL BANKA broj 165-001-10000077-25" zamjenjuju se riječima: "RAIFFEISEN BANK d.d. BOSNA I HERCEGOVINA broj 161-000002857-0003".

4. Točke 2. i 3. brišu se.

5. Ova naredba stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 05-02-4774/01
kolovoza 2001. godine
Sarajevo

Ministar
prof. dr. Nikola Grabovac, v. r.

S A D R Ź A J

VISOKI PREDSTAVNIK ZA BOSNU I HERCEGOVINU

517 Odluka o Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o sudijskoj i tužilačkoj funkciji u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji je priložen uz ovu odluku i čini njen sastavni dio, stupa na snagu kao Zakon Federacije Bosne i Hercegovine na dan 3. augusta 2001. godine (bosanski jezik)

Odluka o Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o sudačkoj i tužiteljskoj funkciji u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji je priložen uz ovu odluku i čini njezin sastavni dio, stupa na snagu kao Zakon Federacije Bosne i Hercegovine na dan 3. kolovoza 2001. godine (hrvatski jezik)

PARLAMENT FEDERACIJE BIH

518 Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prestanku primjene Zakona o privremeno napuštenim nekretninama u svojini građana (bosanski jezik)

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prestanku primjene Zakona o privremeno napuštenim nekretninama u vlasništvu građana (hrvatski jezik)

519 Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima (bosanski jezik)

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima (hrvatski jezik)

520 Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o posebnim uvjetima za obavljanje poslova međunarodne špedicije u vezi sa carinjenjem robe (bosanski jezik)

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o posebnim uvjetima za obavljanje poslova međunarodnog otpremništva u svezi carinjenja robe (hrvatski jezik)

521 Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o privatizaciji banaka (bosanski jezik)

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o privatizaciji banaka (hrvatski jezik)

522 Zakon o zaštiti osoba sa duševnim smetnjama (bosanski jezik)

753 Zakon o zaštiti osoba sa duševnim smetnjama (hrvatski jezik)

VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

523 Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o načinu rada riznice (trezora), o sistemu glavne knjige riznice (trezora) i načinu vođenja jedinstvenog računa riznice (trezora) (bosanski jezik)

Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o načinu rada riznice (trezora), o sistemu glavne knjige riznice (trezora) i načinu vođenja jedinstvenog računa riznice (trezora) (hrvatski jezik)

FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA/FINACIJA

524 Naredba o izmjenama i dopunama Naredbe o uplatnim računima prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, načinu uplaćivanja tih prihoda, načinu i rokovima za raspoređivanje tih prihoda korisnicima i izvještavanju korisnika o njima za 2001. godinu (bosanski jezik)

Naredba o izmjenama i dopunama Naredbe o uplatnim računima prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, načinu uplaćivanja tih prihoda, načinu i rokovima za raspoređivanje tih prihoda korisnicima i izvještavanju korisnika o njima za 2001. godinu (hrvatski jezik)

SARAJEVO
Magribija 3
fax: 387 33 66 34 70
tel: 387 33 66 34 71
387 33 65 12 57
e-mail: slist@bih.net.ba

**JP NIO SLUŽBENI LIST
BOSNE I HERCEGOVINE**

POŠTOVANI PRETPLATNICI I OSTALI KORISNICI
INFO-NAŠIH IZDANJA I USLUGA!

U povodu 20. juna/lipnja, kao dana kada je prije 56 godina, tj. 20. lipnja/juna 1945. godine objavljeno prvo glasilo Federalne Bosne i Hercegovine, pod nazivom "Službeni list Federalne Bosne i Hercegovine" obavještavamo vas da uvodimo pretplatu za internet izdanje službenih glasila ("Službeni glasnik BiH", "Službene novine Federacije BiH" i "Službene novine Kantona Sarajevo").

Početak, cijena, način plaćanja, postupak pretplate i korištenja bit će uskoro detaljno objašnjeni.

<http://www.slist.ba>

**JP NIO SLUŽBENI LIST
BOSNE I HERCEGOVINE**

INFO-HISTORIJAT

PRETRAGA PROPISA

CJENOVNIK

REKLAMNI DIO

KONTAKT

EDUKACIJA

FORUM

AKTUELNO

Copyright © JP NIO Službeni list Bosne i Hercegovine 2001.
All rights reserved.

JAVNO PREDUZEĆE
NOVINSKO-IZDAVAČKA ORGANIZACIJA
SLUŽBENI LIST
Bosne i Hercegovine

SARAJEVO
Magribija 3
fax: 387 33 66 34 70
tel: 387 33 66 34 71
387 33 65 12 57
e-mail: slist@bih.net.ba

OBAVIJEST I UPUTSTVO

Kako popuniti nalog za uplatu po svim osnovama oglasa

Molimo sve korisnike naših usluga, da prilikom popunjavanja **NALOGA ZA UPLATU OGLASA** u komercijalnim bankama i poštama (PTT) obavezno upišu:

1. Puni naziv (ime i prezime), sjedište, adresu i telefon uplatioca
2. Iznos uplate u KM
3. Svrha uplate: Vrsta dokumenta koji se oglašava :
 - Pasoš (broj i datum izdavanja i MUP koji je izdao pasoš) (10)
 - Lična / osobna karta (L.K.) (broj, datum i policijska uprava) (11)
 - Radna knjižica (općina koja je izdala) (12)
 - Diploma / svjedočanstvo (broj, naziv ustanove i mjesto izdavanja) (13)
 - Vozačka i saobraćajna dozvola (broj, datum i policijska uprava) (14)
 - Proglašenje lica/osoba umrlim (priložiti uplatnicu uz oglas) (15)
 - Dokazivanje smrti (priložiti uplatnicu uz oglas) (16)
 - Ostavinski i parnični postupak (priložiti uplatnicu uz oglas) (17)
 - Invalidska, vojna i šehidska knjižica (broj i općina) (18)
 - Oglašavanje nevažećih pečata i štambilja (potvrda od Policijske uprave, tekst oglasa i uplatnica) (19)
 - Čekova, mjenica i ostale službene objave (broj i naziv banke ili ustanove i mjesto) (20)
 - Upis u sudski registar (broj računa, mjesto ili broj UF/I...) (21)
 - Ostali oglasi: udruženje građana, humanitarne organizacije, upis predstavništava stranih lica (broj računa) (22)

Čitko popunjen nalog za uplatu, na propisanom obrascu uplaćuje se u korist transakcijskih računa kod jedne od slijedećih banaka:

DEPOZITNA BANKA dd SARAJEVO	162 000 00005746 24
ZAGREBAČKA BANKA BH dd	338 320 22000052 11
RAIFFEISEN BANK BH dd SARAJEVO	161 000 00071700 57
KRISTAL BANKA AD BANJA LUKA Filijala Brčko	552 000 00000017 22

PRIMJER

Upiši naziv jedne od banaka	GOTOVINSKE UPLATE		Upiši odgovarajući broj žiro računa
	Naziv, adresa, telefon nalogodavca:		
	<i>Hasan Hasanović - Hrasnica</i>		
	<i>Hrasnička cesta br. 100</i>		
	Svrha plaćanja		
	<i>Radna knjižica izdata u općini Ilidža (12)</i>		
Naziv korisnika uplate:		Račun koji se zadužuje:	
<i>NAZIV BANKE</i>		[] [] [] [] [] [] [] [] [] [] [] [] [] [] []	
<i>JP NIO Službeni list BiH Sarajevo</i>		Iznos	
Potpis i pečat nalogodavca:		KM _____ Hitno: _____	
MP		Račun koji se odobrava:	
Potpis ovlaštenog lica Banke:		[] [] [] [] [] [] [] [] [] [] [] [] [] [] []	
		Poziv na broj odobrenja:	
		Mjesto, datum uplate: _____	

OVLAŠTENI IZDAVAČ
JAVNO PREDUZEĆE
NOVINSKO IZDAVAČKA ORGANIZACIJA
SLUŽBENI LIST BOSNE I HERCEGOVINE

(član 5. stav 2. Zakona o NIO Službeni list RBiH ("Službeni list RBiH". broj 2/96)

NIO

KOMPLET

**OBRAZACA ZA KUPOPRODAJU STANA
NA KOJEM POSTOJI STANARSKO PRAVO
KOSP**

po cijeni od 10,00 KM - porez uračunat

Komplet sadrži:

1	KOSP-1	OBRAZAC - ZAHTJEV ZA KUPNJU STANA	(x 3)
2	KOSP-2	OBRAZAC - UGOVOR O KUPOPRODAJI STANA	(x 6)
3	KOSP-3	OBRAZAC - SUGLASNOST SUPRUŽNIKA	(x 2)
4	KOSP-4	OBRAZAC - SUGLASNOST ČLANU UŽEG OBITELJSKOG DOMAĆINSTVA	(x 2)
5	KOSP-5	OBRAZAC - SPORAZUM SUSTANARA	(x 2)
6	KOSP-6	OBRAZAC - IZJAVA ZA KUPOVINU JEDNOG STANA	(x 2)
7	KOSP-7	OBRAZAC - PISMO ZA DOPUNU DOKUMENTACIJE	(x 2)
8	KOSP-8	OBRAZAC - PODACI ZA OBRAČUN CIJENE STANA	(x 3)
9	KOSP-9	OBRAZAC - OBRAČUN UGOVORNE CIJENE STANA	(x 3)
	KOSP-9/1	OBRAZAC - OBRAČUN CIJENE GARAŽE	(x 1)
10	KOSP-10	OBRAZAC - DOSTAVLJANJE UGOVORA NA OVJERU PRAVOBRANITELJU	(x 2)
11	KOSP-11	OBRAZAC - PRIJEDLOG ZA UPIS PRAVA VLASNIŠTVA I ZAJEDNIČKOG VLASNIŠTVA - HIPOTEKE	(x 3)
12	KOSP-12/1	OBRAZAC - POTVRDA ZA UKUPNU ISPLATU	
	KOSP-12/2	OBRAZAC - POTVRDA ZA ISPLATU PRVOG OBROKA	(x 2)
13	KOSP-13/1	OBRAZAC - UVJERENJE O UKUPNOM RADNOM STAŽU - O TRAJANJU RADNE OBAVEZE-OBVEZE	(x 2)
	KOSP-13/2	OBRAZAC - POTVRDA O UKUPNOM RADNOM STAŽU - O TRAJANJU RADNE OBAVEZE-OBVEZE	(x 2)
	KOSP-13/3	OBRAZAC - PUNOMOĆ - OVLAŠĆENJE	(x 2)
	KOSP-13/4	OBRAZAC - PUNOMOĆ - OVLAŠĆENJE ZA RASPOLAGANJE SREDSTVIMA	(x 2)

**PRILOG: Odluka Visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu za otkup
napuštenih stanova ("Službene novine Federacije BiH". broj 32/01)**